

„Ez az én birodalmam!”

**Székyné dr. Sztérmi
Melinda
igazgató**

lődés, tervezés, kemény, de igazi csapatmunka előzte meg. Az iskola diáksága és nevelőtestülete bizonyította: valódi közösség, méltó az elődök formálta 40 évhez.

A 2004/2005. tanév záró értekezletén már meghatározta a nevelőtestület azokat a feladatokat, amelyek a következő tanévben az évforduló megünnepléséhez kapcsolódnak, így a munka, a szervezés már nyáron elkezdődött. Majd a 2005/2006. tanév nyitóértekezletén konkretizálódtak a teendők, gyakorlatilag mindenki tudta, mi a dolga. Túlzás nélkül állíthatom: nem volt olyan kolléga, aki valamilyen területen ne dolgozott volna az évforduló sikeréért.

Elsőként a Bolyai-találkozó szervezése kezdődött, bár ennek ötlete már 2005 áprilisában megfogant Marosvásárhelyen. Az ottani találkozón határoztuk el, hogy a következő találkozó színhelye a 40. évfordulóját ünneplő salgótarjáni Bolyai lesz. A 6 határon belüli és a 3 határon túli iskola meghívása, a program összeállítása már szeptemberben elkezdődött. Ahogyan indult az internetes matematika-verseny is a Bolyai diákjai között. Ugyancsak szeptemberben kezdődött a 40. évforduló tiszteletére megjelent évkönyv szerkesztése is. Összeállítottuk az iskola volt növendékeinek, dolgozóinak névsorát, felkértük volt kollégáinkat, tanítványainkat, írják meg gondolataikat az évkönyv számára. Külön szólítottuk meg a kerek évforduló évé-

ben végzetek egy-egy reprezentatív képviselőjét, az iskola Bolyaiban végzett tanárait, írják meg emlékeiket az évkönyv s az utókor számára. Felmértük, hány tanulóknak szülője volt bolyais diák, őket is kértük, írják le gondolataikat szülőként. Megszólítottuk az iskola volt igazgatóit, hogyan látják a Bolyai múltját, jelenét és jövőjét. Megemlékeztünk azokról a tanárokról, akik már nem lehetnek velünk ezen az ünnepen, s köszöntöttük ezúton is a 40 év kitüntetettjeit és az országos versenyeken kimagasló eredményt elért tanítványainkat. S összeállt egy gazdag anyag az évkönyv számára.

Közben elindult az aulában hétről hétre az iskola egy-egy évét bemutató történelmi visszatekintés képekben. S már szerveződött az iskolatörténeti kiállítás, melyet Herold László igazgató úr történeti visszatekintése, műtárgygyűjteménye tett felejthetlenné.

Hívtuk volt és jelenlegi művésztanárainkat, hozzák el munkáikat, mutassák meg mai növendékeinknek alkotásaikat. Varázslatos kiállítás nézői lehettünk, s büszkéek voltunk kollégáinkra.

A Bolyai Hónap eseménysora 2006. április 7-től május 6-ig tartott. A Bolyai-találkozó résztvevői (közel 100 fő) már április 5-én megérkeztek, elkezdődött az ismerkedés a várossal és környékével. Lezajlott a matematika verseny döntője: győzött a marosvásárhelyi Bolyai.

Az ünnep előestéjén adták elő színjátékos növendékeink a Képzelt riport egy amerikai popfesztiválról c. darabot, felejthetetlen, profi játékkal örvendeztettek meg diákjaink bennünket.

A központi ünnepség címét – Útközben – Máraitól kölcsönöztük. Boldog örömmel köszöntöttük a sok volt növendéket, kollégát, örömről meghívásunkat sok támogatónk is elfogadta. Velünk voltak egykori igazgatóink, közülük az első igazgató: Dr. Fabulya László köszöntötte a 40 éves Bolyait. Beszéde után a nosztalgiaé volt a főszerep: képsszeállítást láthatunk a kezdetekről. Az építkezés, az első tanévnyitó, az első ballagás, a névadó ünnepe – megannyi színfolt, történelemmé nemesedett esemény.

Megemlékeztünk az alapító tanárokról, a még köztünk lévőket Alma Mater-éremmel ajándékoztuk meg,

az eltávozottakra az In memoriam-fal koszorúzásával emlékeztünk.

Az évforduló alkalmából új hagyományt teremtünk: nagy tanáregyeniségéről tantermet neveztünk el. Így kapta a 2. terem új nevét Dr. Fabulya Lászlónéről, a könyvtár Csík Pálnéről, a rajzterem Czinke Ferencről és a 9. terem Bácskay Jánosról.

A tanárok után a volt diákok kaptak szót, nevükben Dr. Szabó Sándor mondott köszöntőt, nem tagadva meg az örök diákról vallott nézeteinket, élvezetesen mutatta be a 70-es évek diákéletét.

Alma Mater-éremmel köszöntük meg a segítségét azon támogatóinknak, akik sokat tettek iskolánk működéséért, köztük Gabora Jánosnak, aki felajánlotta a 2006. évi Gabora Gála bevételét alapítványunknak, többek között ennek segítségével rendeztük meg a 40. évfordulót.

Köszöntötte az iskolát városunk polgármestere: Pusztai Béla, a társintézmények nevében Turányi Istvánné mondott köszöntőt. Majd Bálint István, a marosvásárhelyi Bolyai Farkas Elméleti Líceum igazgatója üdvözölte a salgótarjáni „fiút” a Bolyai nevet viselő iskolák közössége nevében. A marosvásárhelyi találkozóról készült filmösszeállítás sokaknak csalt könyvet a szemébe, felejthetetlen napokat, s az összetartozás érzését.

Ezután következett a kítüntetések átadása: az iskola legmagasabb kítüntetését, a Bolyai Emlékérmet dr. Fabulya László, nyugalmazott igazgató, Árpád Sándor tanár úr és Kiss Ernőné tanárnő vehette át. A Bolyai Díszokiratot és Emlékplakettet Pálfalvai Zoltán tanár úr, Sóvári László tanár úr és Tózsérné Szentgyörgyi Andrea, a Szülői Választmány elnöke kapta. Érettségiző növendékeink közül kítüntetettük Kovács Andreát, Oláh Krisztiánt, Bakos Zsuzsannát, Kovács Gergőt, Kasza Esztert, Rusz Anettát, Takács Brigittát.

A nap méltó zárása volt az előadóművészi és a zenei pályát választó egykori növendékeink művészeti gálája. Büszkén hallgattuk őket, csodálatos este volt.

A Bolyai Hónap keretében tartotta éves közgyűlését a Bolyais Öregdiákok Egyesülete, emlékezve a 40. évfordulóra, megerősítve az alapításkor: 10 évvel ezelőtt megfogalmazott célokat.

A Bolyai Hónap zárásaként rendeztük a ballagás előtt a hagyományos tudományos ülésszakot. Az idei azonban az évfordulóhoz méltón rendhagyó volt: nem a jelenlegi diákok adták elő kutatásaik eredményét, ha-

nem az egykori növendékek, akik azóta tudóssá értek, mutatták be legújabb kutatásaikat. Lélegzetelállító előadásokat hallottunk a legkülönbözőbb tudományterületekről. Tanítványaink a világ minden tájáról visszajöttek régi iskolájukba. Felejthetelen a velük való beszélgetés, tanulságos a Bolyaiból a nagyvilágba vezető útjuk.

Szerénytelenség nélkül mondhatjuk: a salgótarjáni bolyaisok ott vannak mindenhol az országban, de a világ számos táján. Viszik az iskola s a város híret, aztán újra és újra visszatérnek a gyökerekhez, hogy erőt merítsenek további útjukhoz.

S hogy a Bolyai 40 éve eredményes volt, s a salgótarjáni Bolyait jegyzik országosan is, bizonyítja, hogy az évforduló alkalmából az iskola megkapta az oktatási miniszter Dicsérfő Oklevelét, Árpád Sándor tanár úr Arany Katedra kítüntetést vehetett át a pedagógus napon, s Herold László, iskolánk nyugalmazott igazgatója megkapta a legmagasabb pedagógus-kitüntetést: az Eötvös József-díjat.

40 eredményes évével a Bolyai jegyzett az ország középiskolái között. A 2006/2007. tanévvel új korszak kezdődik az iskola életében, újabb 40 évnek indulnak, eredmények jönnek reményeink szerint továbbra is. S ha ez a közösség őrzi a Márai-sorok igazságát: „Utad értelme nem a cél, hanem a vándorlás. Nem helyeztekben élsz, hanem útközben.”, s amit tesz, „az úton haladó vándor mozdulatával” teszi, akkor méltó az elődök megformálta világhoz.

KITÜNTETÉSI JAVASLAT OKTATÁSI MINISZTER ELISMERŐ OKLEVELE

a salgótarjáni Bolyai János Gimnázium és Szakközépiskola számára fennállásának 40. évfordulója alkalmából

A salgótarjáni Bolyai János Gimnázium és Szakközépiskola mindig magas követelményeket támasztott, mindig nehéz volt oda bekerülni, de mindig könnyű volt onnan bejutni felsőoktatási intézményekbe. Míg a tehetséggondozás volt a kiemelt feladat, az egészséges versenyszellem kialakítása minden szakterületen, a teljesítmény-képes tudás, a gondolkodás képességének fejlesztése mindvégig jellemezte törekvéseiket. Problémalátást, szellemi teremtőmunkát, kritikai szemléletet, korszerű ízlést vártak és várnak tanítványaiktól.

Az állandóságot a 40 év alatt a négy évfolyamos gimnáziumi oktatás jelentette. Az iskola ezen belül is állandóan törekedett a tanulók számára a továbbtanulási esélyeket növelő oktatási formákat kezdeményezni és megvalósítani. A város, a városkörnyéki települések, illetve az egész megye fiataljai számára az igényes, fáradtsággal járó, de eredményekkel kecsegtető tanulási lehetőségeket biztosítani. 1967/68-ban indult matematika tagozat, ami a következő tanévekben matematika-fizika, angol-orosz szakosított tantervű osztályokkal bővült, majd a biológia és a kémia is beépült a tagozatok sorába. Az idegen nyelvekből speciális osztály működött (6-8 órában tanulták a választott nyelvet). A kezdetek óta tehát az idegen nyelvek és a természettudományos tárgyak kaptak nagyobb heti óraszámot.

1979-től a szakosított tantervű oktatást a fakultációs rendszer váltotta fel. Majd bekövetkezett a szerkezetváltás: 1993-tól hatosztályos képzést, 1995-től pedig érettségire épülő felsőfokú szakképzést indítottak. Ezt bővítették 2000-től érettségire épülő középfokú szakképzéssel. 2002-ben indult az angol-magyar két tanítási nyelvű gimnáziumi képzés.

2003-ban megkezdtek a kétszintű érettségire való felkészítést.

A tanórák mellett tanítványaik folyamatosan készülnek versenyekre. Minden évben vannak szép ered-

ményeik a különböző tanulmányi, művészeti és sportversenyek városi, megyei, területi és országos fordulóján. Évkönyveik statisztikái évente mutatják a versenyeredményeket, a 30. évfordulóra megjelent jubileumi évkönyv pedig összegyűjti a 30 év kiemelkedő országos versenyeredményeit (közel 300 tanuló ért el a 30 év alatt országos versenyen jó helyezést – ez tanulóinknak kb. 10%-a).

Az OKTV-n 100-120 tanuló indul évente, közülük 10-20 fő jut a második fordulóba, 4-5 diák minden évben az országos döntőbe jut és ott helyezést ér el; az egyéb országos kifutású versenyeken 300-500 tanuló indul évente, ebből második illetve megyei fordulóba jut 50-60 fő, országos döntőben versenyez 20-30 tanuló. Országos döntőbe jutott tanulók száma az elmúlt években meghaladta a tanulóiifjúság összlétszámának 10-20%-át.

Sporteredményeik is számottevőek, a megyei 1. helyezések jó részét tanítványaik hozzák el, országos helyezést évente 10-20 diák ér el, az utóbbi években világversenyekekre is kijutottak tanítványaik (mountain bike, atlétika).

A tanulóiifjúság egyetemi, főiskolai továbbtanulási szándékkal jön a Bolyaiba. Végzőseik 95-98%-a jelentkezik, és nyer felvételt zömmel az első évben vagy a következőben. Általában 90% körüli a felvételi arányuk. A közel 300 tiszta profilú gimnázium sorrendjében általában a 45-50. hely körül állnak.

Az idegen nyelvek tanulása és tudása iránti igény a '80-as évek közepétől erőteljessé vált, a felvételi pontrendszer következtében egyre több tanuló kívánja megszerezni már a középiskolában a legalább középfokú „C” típusú nyelvvizgát egy vagy két idegen nyelvből. A tapasztalat az, hogy évente a kb. 100 végzősük közül 70-80 tanuló tesz és szerez középfokú nyelvvizgát egy idegen nyelvből. Kb. 10-20 tanulónak az érettségire két nyelvből is megvan a nyelvvizsgálata.

Az intézményt alapítása óta a minőségre törekvés jellemezte, minőségi munkát várt el tanártól, diáktól egyaránt. Ezért nem okozott gondot a minőségbiztosítási rendszer kidolgozására kiírt Comenius 2000 I. modelljének kiépítését célzó pályázathoz csatlakozás. Az OM nyertes pályázójaként a 2000/2001. tanévtől megkezdtek minőségbiztosítási rendszerük kiépítését a partnerközpontú működés jegyében. Pedagógiai programjuk is a partnerek (tanulók, szülők, fenntartó, általános iskola, felsőoktatás) igényeit figyelembe véve fogalmazta meg alapelveit, céljait.

Az iskolának a 40 év alatt kialakult a megtartóereje: több, mint 200 diákjuk szülője volt bolyais, 28 az ott érettségizett és tanárrá lett kollégák száma, a jubileumra 1996-ban létrejött a Bolyais Öregdiákok Egyesülete, segítő az egykori és a mai bolyais diákokat.

A kemény munka mellett mindig volt idő a lélek nevelésére, a közösség formálására, a jókedvű diákélet eseményeinek megszervezésére és tanár-diák közös játékának örömeire is. Ez is példaadó számukra

Ezt igazolja az iskola Pedagógiai programjának bevezetője, melyet alább idézünk:

NEVELÉSI PROGRAM

Mottó:

*„...De jelenthet a Bolyai név ... többet, programot is.”
(Németh László)*

1. Bevezető

1.1. Intézményvezetői bevezető

A Bolyai János Gimnázium pedagógia programjának élén megadott mottó Németh Lászlónak a Névadó ünnepre írt üdvözlétéből vett részlet. Az 1966-ban alapított iskola 1969 májusában vette fel Bolyai János nevét, erre az ünnepre írta meg Németh László azt az üdvözlő levelet, amelynek részlete valamennyi eddig megjelent évkönyvünk belső borítóján – immár kötelező hagyományként – olvasható.

Kötelez ez a gondoltsor 40 éve tanárt és diákot, hogy Bolyai szellemiségét megértve a „semmiből előhúzott világ” megismerésében már a „középkorában oda kell küzdenie magát” az új tudományok küszöbére. Jelképes tehát, hogy ezt választottuk vezérlő gondolatként. Benne foglaltatik mindaz, amit pedagógiai programunkban kifejezni szándékozunk.

Jelenti a Bolyai-szellemiség továbbvitelét, a hagyományok ápolását, a jó értelmű „bolyais-mentalitás” őrzését; a gimnázium alapvető profiljának való eredményes megfelelést: a továbbtanulásra való felkészítést, a tehetséggondozó iskola szerepének vállalását, a magas szintű szakmai követelményt tanártól és diáktól, az egészséges versenyszellem megteremtését, a versenyztetést. De jelenti a gyermek-központú, jó légkörű, de szigorú iskola kialakítását, az emberi méltóság tiszteletben tartását, a jó hangulatot, a derűt, a humort is.

Az elődeink megkezdte úton kívánunk tovább haladni, de a kor kihívásainak eleget téve új irányokat, formákat és lehetőségeket keresve.

Bízunk benne, hogy nevelőtestület, tanulóifjúság és szülői társadalom közös akaratából létrehozott pedagógiai programunk a hitvalláson túl törvényt, kínálat és lehetőséget is egyben.

KITÜNTETÉSI JAVASLAT ARANY KATEDRA EMLÉKPLAKETT

Név: ÁRPÁD SÁNDOR

Születési helye és ideje: Mátraszentimre, 1949. április 2.

Anyja neve: Stuller Piroska

Iskolai végzettsége: egyetem, JATE BTK történelem-orosz nyelv és irodalom

Munkahelye: Bolyai János Gimnázium és Szakközépiskola

Beosztása: középiskolai tanár, munkaközösség-vezető

Lakhelye: 3181 Karancsalja, Szabadság út 4.

A kitüntetési javaslat indoklása:

Árpád Sándor egyetemi tanulmányai befejezése után, 1973-ban kezdte meg tanári pályáját iskolánkban, és azóta is ez az első és egyetlen munkahelye.

Szaktárgyában jól felkészült, munkáját lelkiismeretesen, alaposan végző nevelő, aki önmagával szemben rendkívül igényes.

Frissen gondolkodó, a problémákat végigjárni szerető, összefüggéseket kereső egyéniség.

Folyamatos önképzéssel magas szinten tartja a munkája megkövetelte ismereteket. 1976 óta vezeti az iskola történelem munkaközösségét. Különös figyelmet fordít arra, hogy a munkaközösség nyitott legyen a történelemtudomány korszerű problémáira. Továbbképzéseken, tanfolyamokon, konferenciákon való részvétellel és az ott történtek megbeszélésével egyenletesen fejleszti a csoportot. Jó kapcsolatot alakított ki munkaközösségével együtt a Nógrádi Történeti Múzeummal és a Nógrád Megyei Levéltárral is. A közös együttműködés eredménye az 1999-ben elkészült Segédanyag a magyar történelem tanításához című forráskiadvány. Az elmúlt években pedig részt vett a múzeum által összeállított 1956-os segédanyag véleményezésében.

Pályája kezdete óta osztályfőnökként is dolgozik, több osztályt vezetett már el a sikeres érettségi vizsgáig. Tanítványaival lelkiismeretes felelősséggel foglalkozik, segíti őket problémáik megoldásában.

Fontos számára a tehetséggondozás, tanítványai évről-évre nagy számban jutnak be főiskolákra, egyetemekre. A 2003/2004. tanévben történelem tárgyból

megkezdte a 11. évfolyamos tanulók emelt szintű érettségire való felkészítését, melynek kidolgozását komoly szakmai előkészítő munka előzte meg részéről. Ugyancsak részt vállalt a történelem tantárgyhoz kapcsolódó modulok (társadalomismeret, etika) tananyagának kidolgozásában.

A tanítás mellett egyéb tevékenységeket is végez. Évek óta tagja a Bolyai János Alapítvány Kuratóriumának, 2004. óta a Kuratórium elnökeként dolgozik. Részt vett a Comenius 2000 Közoktatási Minőségfejlesztési Program kiépítésében, és továbbra is az iskola minőségbiztosítási csoportjának tagja.

A tantestület meghatározó egyénisége, mindig véleményét formál minden, az iskola létével kapcsolatos kérdésben. Észrevételei előremutatóak, építő jellegűek, és munkájára mindig számíthatunk.

Az eltelt 33 évben igen sokat tett azért, hogy Salgótarján közoktatásának színvonala emelkedjék, kitartó munkája, a szakma iránti alázata példaértékű lehet minden mai pedagógus számára.

Kitüntetései, elismerései:

1978. - miniszteri dicséret

1987. - A Bolyai János Gimnázium Elismerő Okirata

Salgótarján, 2006. március 6.

Székyné dr. Sztremi Melinda
a Bolyai János Gimnázium
és Szakközépiskola igazgatója
javaslattevő

KITÜNTETÉSI JAVASLAT EÖTVÖS JÓZSEF-DÍJ

Név: HEROLD LÁSZLÓ

Születési helye és ideje: Budapest, 1928.

Iskolai végzettsége: egyetem, ELTE BTK magyar – történelem

Munkahelye: nyugdíjas, volt munkahelye: a salgótarjáni Bolyai János Gimnázium

Beosztása: nyugalmazott gimnáziumi igazgató

Lakhelye: 3100 Salgótarján, Pécskő út 4.

A kitüntetési javaslat indoklása:

Herold László a salgótarjáni Bolyai János Gimnázium alapító nevelőtestületének tagja volt, 1966 óta, tehát az iskola indulásától kísérte figyelemmel a gimnázium életét. Értékrendjének formálója, hagyományainak megeremelője, arculatának kialakítója.

Egyetemi tanulmányait az ELTE BTK magyar-történelem szakán végezte, egyetemi éveit Salgótarjánban kerülve a Madách Imre Gimnázium tanára, majd igazgatója lett. A salgótarjáni Új Gimnázium alapításakor néhány tanártársával itt folytatta tanári munkáját.

1969-től 1988-ig az iskola igazgatójaként tevékenykedett. Neki köszönhető, hogy az egykori Új Gimnáziumból Bolyai János Gimnázium lett a szó szoros értelmében – amennyiben ő választotta a kiváló matematikust, az újra nyitott lángelmét az iskola névadójául – és átvitt értelemben is – amennyiben az ő vezetése alatt lett az új vidéki iskolából országosan jegyzett, felvételi és versenyeredményei alapján az ország gimnáziumai között az élmezőnyben helyet foglaló intézmény. Közél 20 éves igazgatói tevékenysége során olyan értéket hozott létre Salgótarján városában, melyre a mai napig büszke lehet a város vezetése, hiszen a Bolyai ma is azok a szellemi értékeket képviseli, amelyeket a Herold László vezetett nevelőtestület kialakított.

Kemény és kitartó munkával, szigorral és odafigyeléssel alakította ki a tantestület arculatát. Önmagától és kollégáitól is megkövetelte a szakmai igényességet, a fegyelmet, a nyitottságot az újra, az önképzést, az emberséget, a másik ember tiszteletét, a magas színvonalú szakmai és pedagógiai munkát.

Ő maga is kiváló szaktanár és pedagógus, tanítványai tisztelték és szerették magas szintű szakmai tudásáért, a tudományok és a művészetek iránti alázatá-

ért, emberségéért és azért, hogy tanítványait mindig egyenrangú félként, partnerként kezelte.

Kiváló tanítványokat bocsátott ki szárnyai alól, élemtényezőbe mentek nevelési fakultációs órái, több tanítványa jutott be országos versenyek döntőibe pszichológiából is.

Igazgatói munkáját is az újra nyitottság jellemezte. Otthont adott minden olyan új kísérletnek, amely hozzásegítette a tanulókat és a pedagógusokat új módszerek és új tudományos gondolkodás elsajátításához. Így alakult meg az országban elsőként a salgótarjáni Bolyaiban az Iskolagaléria, újszerű volt az ifjúsági szervezetben az érdeklődési körök szerinti szerveződés, megalakult a Bolyai Tudományos Diákkör, amely önképzőköri jellegéből adódóan a mai napig országosan is ritkaságszámba megy középiskolai szinten, vetekszik az egyetemi TDK mozgalommal. Többféle módszert vezetett be az iskolában a nyelvoztatás területén is: ilyen volt a tömbösített nyelvoztatás – finn mintára, a tagozatok, illetve a különböző specializációk bevezetése. A városban elsőként hozott létre a Bolyaiban külföldi cserekapcsolatot a diákok nyelvtanulását segítőként. Ez a cserekapcsolat azóta is működik és él a bajor Königsbrunn városának neves gimnáziumával.

Herold László vezetése alatt a Bolyai János Gimnázium országosan is elismert középiskola lett, amely sok kimagasló tehetséget adott az országnak és a városnak.

Salgótarján város vezető értelmiségi rétegéből nagyon sokan vannak azok, akik Herold László tanítványai voltak, büszkéek arra, hogy az ő vezetése alatt álló iskolában végezték középiskolai tanulmányaikat.

Nyugdíjas éveiben is aktív polgára városának, előadásokat tart, fontos számára a város fejlődése, az ér-

telmiségi lét megőrzése, a város kultúrájának, szellemi életének, értékeinek megőrzése.

Pedagógusként is tevékeny, tanítványok sokasága keresi fel otthonában filozófiai beszélgetésekre, hívják őt a város iskoláiba nevelési értekezletek tartására, ifjúsági körökbe, rendhagyó órákra, versenyek zsűrijébe.

Kiváló érzékű pedagógus, aki valóban életpályájával, egész életével, emberi tartásával, a valódi értelmiségi lét megélésével bizonyítja, mit jelent a pedagógus pályát hivatásként tekinteni, s mindezt teszi mélységes alázattal, szerénységgel, példát mutatva a pedagógusoknak és a felnövekvő új generációknak, ezért méltó az Eötvös József kitüntető díj elnyerésére.

Iskolája, a salgótarjáni Bolyai János Gimnázium 2006-ban ünnepli fennállásának 40. évfordulóját, ebből az ünnepi alkalomból is szeretnénk volt igazga-

tónkat e rangos kitüntetésre javasolni, ezzel is megköszönve azt az áldozatos és alázattal végzett iskolatremtő és magas színvonalú munkát, melyet intézményünk fejlődéséért tett.

Kitüntetései:

A Bolyai János Gimnázium legrangosabb kitüntetése – a Bolyai Emlékérem
Nógrád megye Díszpolgára kitüntető cím
Salgótarján Pro Urbe kitüntető cím

Salgótarján, 2006. március 3.

Székyné dr. Sztrémi Melinda
a Bolyai János Gimnázium igazgatója
javaslattevő

Herold László nyugalmazott igazgató úr 2006. május 29-én de. 11⁰⁰.kor vette át dr. Magyar Bálint miniszter úrtól az Eötvös József díjat a Néprajzi Múzeum dísztermében a 2006. évi Pedagógus Nap alkalmából.

Ez a díj a legmagasabb országos kitüntetés pedagógusok számára, ebben az évben az országban 4 pedagógus kapta.

Salgótarján, 2006. május 29.

*Székyné dr. Sztrémi Melinda
igazgató*

Bolyaisok a völgyvárosban

Sívári László

Iskolánk 40. születésnapját velünk együtt ünnepelték a Bolyai nevet viselő kárpát-medencei középiskolák képviselői is. 2006. április 5-től április 8-ig tartózkodtak Salgótarjában.

Ez idő alatt ismerkedtek a várossal, megtekintették a környék nevezetességeit. A városházán Pusztai Béla polgármester köszöntője után levettítették számukra

A völgyváros című filmet,

Kovács Bodor Sándor filmrendező alkotását. A bányamúzeum nem mindennapi élmény volt számukra. Nagy részük még nem járt a föld alatt, izgultak is nagyon. Az aknaszlatinaiaknak (Ukrajna) persze nem volt új, hiszen az ő településük közelében meg sóbánya van. A sötét nagyobb mélységből bányásszák, mint a szenet. A somoskői vár és a bazaltömlés is elvarázsolta őket. Sokan megfogadták, hogy ide még magánúton is biztosan visszajönnek majd. Nemcsak a konkrét látóvalók, hanem a környezetükben elterülő táj is megfogta a diákokat és a tanárokat egyaránt.

Az évenként megrendezendő találkozók hagyománya immár, hogy valamiben összemérik tudásukat a bolyaisok. A vetélkedő tárgya az idén a matematika volt. A versenynek az iskola aulájában megrendezett része már csak a döntő volt, hiszen szeptembertől az internet segítségével már folyt a verseny. A színvonalas vetélkedést az iskola matematika-munkaközössége bonyolította, nyertes a marosvásárhelyi Bolyai Farkas Elméleti Líceum lett. Ők nyerték a tavalyi sportvetélkedőt is.

Április 6-án este iskolánk színjátszói meglepetéssel szolgáltak a vendégeknek. Kancsulik Attiláné tanárnő rendezésében bemutatták a *Képzelt riport egy amerikai popfesztiválról* című Déry Tibor regényéből készített musical-adaptációt.

Április 7-én pedig részt vettek az iskola születésnapi ünnepségén. Itt a Bolyai nevet viselő iskolák nevében Bálint István, a marosvásárhelyi testvérintézmény igazgatója mondott rövid köszöntőt.

Este 18 órától művészeti gálán hallgathatták vendégeink azoknak a volt diákoknak a bemutatóját, akik valamilyen művészeti ágban tevékenykednek. A napot és a találkozót a nagyszerű búcsúest zárta. Jövőre (2007-ben) a mosonmagyaróvári Bolyaiban találkozunk.

Internetes matematikaverseny a Bolyaiban

„VERSENYFELHÍVÁS! MINDEN BOLYAI NEVÉT VISELŐ ISKOLA DIÁKJAI SZÁMÁRA!

Kedves matematikát szerető diákok!!!!

Iskolánk, a salgótarjáni Bolyai János Gimnázium ebben a tanévben lesz 40 éves. Ezt az évfordulót egy nagyszabású rendezvénysorozattal szeretnénk megünnepelni 2006 áprilisában, melyen névadónk előtt tisztelegve a matematika is nagy szerepet fog kapni. Ennek jegyében iskolánk matematika-munkaközössége egy internetes matematika- versenyt hirdet a Bolyai nevét viselő iskolák között APPENDIX címmel.

A verseny 4 fordulós.

Az első 3 forduló feladatait az Interneten keresztül tesszük közzé az iskolánk honlapján, az „aktuális” menüpont alatt. A honlap címe:

<http://www.bolyai-starjan.sulinet.hu>.

A megoldásokat az

appendix@bolyai-starjan.sulinet.hu e-mail címre kérjük...

**Soósné
Axmann Zsuzsanna**

Így kezdődött az APPENDIX matematikaverseny versenyfelhívása, melyet 2005 októberében levélben és e-mailben is eljuttattunk a Bolyai nevét viselő iskolákba. Nagy örömünkre mind a 8 iskola jelentkezett a versenyre, köztük 3 határon túli: Aknaszlatináról, Marosvásárhelyről és Zentáról.

Októberben elindult a vetélkedés a világhálón keresztül a legváltozatosabb feladatokkal: a hagyományos matematikai és logikai feladatokon kívül 2 fordulóban tesztfeladatsort is meg kellett oldania a csapatoknak adott időn belül, melynek eredményét és pontszámát a számítógép azonnal „közölte” a versenyzőkkel..... Az egyik fordulóban meg kellett építeni egy 8 láb élhosszúságú kockát, és ezt fényképpel kellett dokumentálni..... A legnehezebb feladatban programot kellett írni egy n-edfokú polinom gyökének megkeresésére... A verseny lebonyolításának technikai hátteréről, a feladatsorok megszerkesztéséről és azok javításáról Tóth Zénó és Karádi Tamás tanár úr gondoskodott.

A versenybe természetesen iskolánk is benevezett

egy főleg 11-12.-esekből álló csapattal. A csapat tagjai:

Sólyom Attila (12. B.)
Kotroczi Krisztián (12. B.)
Márton Attila (12. B.)
Ujváry Flóra (11. D.)
Bakos Mária (11. D.)
Hankó Zsófia (11. D.)
Kapi Zsófia (11.D.)
Simon Tibor (10. B.).

Minden csapat nagy lelkesedéssel és győzni akarással indult neki a fordulónak, ötletes és jobbnál jobb

feladatmegoldásokat küldtek, így a harmadik forduló végére az élmezőny és a sereghajtók közt csak néhány pontos különbség volt.

Az utolsó, mindent eldöntő 4. fordulóra 2006. április 6-án a Bolyaik Világtalálkozója keretén belül iskolánk aulájában került sor. Aknaszlatina, Budapest, Kecskemét, Marosvásárhely, Mosonmagyaróvár, Ócsa, Salgótarján, Szombathely, Zenta Bolyai nevét viselő iskolái egy-egy 4 fős csapattal képviseltették magukat a döntőben.

Felkérésünkre elvállalta a zsűri elnöki teendőit Méhes András alpolgármester úr, a zsűri további tagjai Dr. Gubán Miklós és Rozgonyi István tanár úr voltak.

Az iskolai forduló megszervezését Juhász Zsuzsa tanárnő vállalta, ő állította össze a feladatokat is, a verseny lebonyolításában segítettek a 9. d osztályos tanulók és Balogh Erzsébet tanárnő. A csapatok feladatmegoldásait iskolánk matematika-munkaközösségének tanárai javították és pontozták.

A feladatok közt szerepelt geometriai bizonyítás, kombinatorikai-logikai feladatok, exponenciális egyenlet, matematikai keresztrejtvény, villámkérdések, volt könnyebb-nehezebb feladat. A matematikát kedvelők igazán jól szórakozhattak a versenyen, minden csapat győzni akart, és a szépszámú szurkolótábor sem unatkozott.

A hét hónapon át tartó vetélkedés 1. helyezetteje a marosvásárhelyi Bolyai Farkas Elméleti Líceum csapa-

ta lett, a további dobogósok Zenta és Szombathely iskolái.

Nagy kihívás és feladat volt számunkra ennek a versenynek a megszervezése és lebonyolítása, hiszen úttörő munkának számított, internetes verseny most volt először a Bolyaiban. Külön öröm, hogy iskolánk 40 éves évfordulóján nemcsak Bolyai Jánost, a gimnáziumot, hanem a MATEMATIKÁT is ünnepelhetjük egy kicsit. A versenyen részt vett diákok jól érezték itt magukat, új barátokat szereztek, bepillanthattak iskolánk életébe. Volt egy internetes matematikaverseny a Bolyaiban...

A montanai út állomásai

Kancsulik Attiláné

Utolsó tanévüket kezdték együtt a színjátszó csoport tagjai, mikor újra kimondta valaki: csináljuk meg a Képzelt riportot ...

12. évfolyam a gimnáziumban; az érettségi, a továbbtanulás meghatározza az életet.

A mondat azonban a levegőben maradt: csináljuk meg ... Aztán szavaztak és döntöttek, a művészeti iskola pedig rábólintott: Képzelt riport egy

amerikai popfesztiválról. A régóta vágyott, a kamaszkori életérzéseket megérintő és tükröző zene, amit ismeretek és amivel úgy nosztalgizáltak, mintha részesei lettek volna annak a kornak. December végén megkaptuk a zenei anyagot, közben – jobb híján – megírtuk a forgatókönyvet. Aztán kezdődtek a közös felolvasások ... majd szinte végtelennek látszott a próbák sora. Legalább hetente négy alkalommal összezárva, összeforva Montana felé igyekeztünk. Újabb, alkalmi szereplőkkel bővült a csapat. A két csoport – a KER-BOLY – a „nagyok”; és az Ambrózia – a „kicsik” – először dolgoztak együtt. Nem tudom kinek volt nehezebb, a főszereplőknek vagy azoknak, akik háttérszereplőként pár szavas, mondatos szöveggel játszották végig a kétfelvonásos, egy óra ötven perces tisztá játékidéjű darabot.

Az iskola színpada parányi, ezen kellett huszonhat diák segítségével megidézni Déry Tibor regényalakjait, Presser Gábor dalait. A próbák közben nagy beszélgetések; világról, életről, hitről, becsületről, mindenről, ami fontos. Tanár és diák, diák és diák. Peszült

ségek, egymásra találások, felfedezések. Sirások, nevetésbe fulladó jelenetek. Stációi a megfeszített munkának. Az eredmény a színpadon az előadás; a lelkekben a gazdagodás. Mennyi mindent megtudtunk egymásról!

Olyan csapat kovácsolódott össze, akikből építkezni, töltekezni lehetett. Hihetetlen kitartás, szorgalom és fegyelem jellemezte őket. Soha, senki nem hivatkozott a négy hónap alatt arra, hogy nem tudott készülni. Pedig készültek. Heten az érettségire. Közben próbáltak azonosulni Eszter, József, Manuel és a többiek figurájával. Hogy mennyire sikerült?

2006. április 6-án, az iskola fennállásának 40. évfordulójára emlékező ünnepségsorozat előestéjén a Bolyai nevet viselő iskolák küldöttségei, az iskolaközösség, és a meghívottak előtt az álomból valóság lett. A függöny széthúzódott, az előadás elkezdődött ... az idő számunkra megállt valahol.

A végén ... taps, könnyek. Valaki megkérdezte: ki az az örült, aki erre vállalkozott? Jó volt kórusban mondanivalóni: MI.

Kinek mit jelentett a Képzelt riport? Csak töredékekben lehet beszélni róla, hiszen átadni a négy hónap csodáját annak, aki nem benne élt, nem lehet. Az egyik szereplő mondta az előadás után: „ebben a közös utazásban mindenki végigment a saját országútján és kiállta a saját próbáját. Bár az úton nevetés és az öröm mellett ott voltak a könyvek és kemény munka is, a végállomás leírhatatlan. Olyan dolgot kaptunk, amit nem lehet szavakba önteni, papírra vetni. Olyan dolgokat, amit csak az érthet meg, aki ezt végigcsinálta. Amikor a finálé végén kigyúltak a fények és megláttuk az addig számunkra láthatatlan közönséget, nem fogom soha elfelejteni, hogy olyan emberek ültek ott, akik fontosak nekem...”

**Kedves volt és mai Igazgató- és Tanártársak, volt és mai Diákok és Szülei!
Tisztelt Vendégek, Hölgyeim és Uraim!**

Dr. Fabulya László
nyugalmazott
igazgató

Negyven esztendővel előlött, amikor szeptember első napjaiban az alapító nevelőtestület tagja – és az akkor még névtelen – Új Gimnázium igazgatójaként megnyitottam az első tanévet, nem gondoltam, hogy az intézmény fennállásának 40. évfordulóján – eleget téve a szívés felkérésnek – az én tisztem lesz köszönteni az elmúlt évtizedekben rangos, jó hírű pedagógiai műhelyé érett és fejlesztett, s a Bolyai János nevet immáron mélé-

tán és büszkén viselő gimnázium és szakközépiskola nevelőtestületét és diákjait.

Emlékszem, az első tanévnyitón együtt álltunk, hat-hétszáz főnyi, akkor még egymást is alig ismerő diák, szülő, tanár, és kíváncsiság keltette várakozással méregettük egymást meg az előttünk magasodó, impozáns iskolaépületet. Persze nem csak az épület magasodott, hanem az új iskola megszervezésének és működtetésének a feladata is magas követelmény volt, mert az adott pillanatban még csak feltételek voltak: épület, berendezés, felszerelés, diákok, nevelőtestület. Az iskola léte és lényege pedig az abban folyó tevékenység, pontosabban e tevékenységnek a megterve-

zett tartalma, felépítettsége, szervezettsége és ezek együttes minősége. A működtetéséhez szükséges energiaforrást az egymással együttműködő nevelőtestület és diákok jelentették. Bennük hihetetlen energiák feszültek, amiket csak fel kellett szabadítani nem parancssal, nem hatalmi szóval, hanem közösen felszínre hozott felismeréssel és akarattal. Az első perctől kezdve ezt tettük és ezt tették az elmúlt negyven esztendő igazgatói, nevelőtestületei és diákjai. Ebben a folyamatban alakult ki a Bolyai János Gimnázium és Szakközépiskola sajátos arculata, karaktere, szellemisége és más iskoláktól megkülönböztető hagyomány- és szokásrendszere.

Tisztelt Kollégák! Kedves Diákok, Lányok és Fiúk!

A negyvenéves iskola azért lehet joggal büszke a múltjára, mert emelt fővel tekinthet a jelenére, sikereire és eredményeire is. Ezért az alapító nevelőtestület nevében köszönetet mondok és gratulálok. Kívánjuk, hogy töretlen szándékkal, akarattal és örömmel őrizték, fejlesszék és terjesszék a 'bolyais' szellemiséget, mely mozgatója a szenvedélyes, önmagunkért és társadalmunkért folytatott nyughatatlan tudás- és ismeretszerzésnek. Erre a szellemiségre minden itt tanult és tanuló diák és itt tanított és tanító tanár büszke lehet. Én is büszke vagyok.

Mindannyiuknak eredményes munkát és nagyon sok sikert kívánok!

Köszönöm, hogy meghallgattak.

„... az van igazán megörökítve, amit emlékezetünkkel, lelkünkkel hívunk elő.”

Azoknak a kollégáknak az emlékét, akik már nem lehetnek közöttünk, a lelkünkben őrizzük. Szeretnénk, ha diákságunk, és az iskolában megforduló ember is tudna róluk. Ezért hoztuk létre az iskola bejárata mellett található Im memoriam-falat.

A mai naptól újabb emlékeztető tereket alakítunk ki. Négy terem négy emlékezetes tanárelődünk nevét fogja viselni.

BÁCSKAY JÁNOS (1914–1972)

AZ OKATATÁSÜGY KIVÁLÓ DOLGOZÓJA

Bácskay János

Bácskay János a mennyiségtan tanáraként kezdte el pedagógiai munkásságát 1945-ben Salgótarjánban az akkori „Keri”-ben, majd 1952 őszétől a Madách Imre Gimnázium igazgatója lett. Határozott vezetői stílusát, szigorúbb követelményrendszerét kollégái és tanítványai is hamar elfogadták. Egyénisége és tekintélye garancia volt arra, hogy az 1956-os nehéz időköt az iskola tanulóiban bizottságban tölthették az irányítása alatt álló gimnáziumban.

1967-ben indult a Bolyai János Gimnáziumban az első matematika tagozatos osztály. Ekkor került a Bolyaiba, és nyugdíjba vonulásáig itt tanított matematikát és fizikát. Tanítványai tisztelték, még ma is szeretettel emlékeznek rá. A matematika bonyolult tudományát utánozhatatlan egyszerűséggel tudta tanítani, rendkívüli olvasottsága, műveltsége és reális, logikus gondolkodása sok diákot magával ragadott. Pezsgő matematikai élet indult el az iskolában, tanítványai sorra nyerték a versenyeket, sokan közülük matematika szakos tanárként, vagy neves kutatóként dolgoznak napjainkban. Kollégáit is a jobb munkavégzésre

sarkallta, kezdeményezésére az iskola matematika szakos tanárai bekapcsolódtak a KÖMAL tanároknak szóló feladatsorainak megoldásába.

Nem véletlen, hogy az 1968/69-es tanévben az Ő javaslatára és irányításával alakult meg a BOLYAI TUDOMÁNYOS DIÁKKÖR. Az önképzőkör első megmozdulása az volt, hogy felvették a kapcsolatot Dr. Sarlóska Ernő professzorral, a MTA levelező tagjával, és Dr. Toró Tiborral a temesvári egyetem kutatójával. Segítségükkel a Magyar Tudományos Akadémia levéltárában és Erdélyben kutatásokat végeztek, így gazdagodott iskolánk Bolyai dokumentációja. Bácskay János volt az, aki Bolyai matematikáját, munkásságát, életútját a diákok körében ismertté tette.

Kiváló szakmai munkája mellett híres volt Wagner-szeretetről, és hobbjáról, a horgászatról. Nagy terve volt, hogy nyugdíjas éveit e két kedvenc időtöltésének szenteli. Sajnos, ezt már nem érthette meg, a nyugdíjba vonulás évében megbetegedett, és rövid betegség után meghalt.

Bácskay János nagy tudású, kiváló matematika tanár volt. Mi, az utókor annyit tehetünk tanárként és diákként, hogy megpróbálunk szellemiségének, elvárásainak megfelelni.

Visszaemlékezések szerint Bácskay János tanár úr kedvenc terme a 9-es terem volt. A mai naptól ez a terem az ő nevét viseli.

CZINKE FERENC

„Magammal sem hitetem el, hogy itt valamiféle életmű bemutató történik. Egész életünk morzsák egy vesszőkosárban, ezért csupán szándékosan lehet, hogy ezekből utalni tudjak arra, hogy eddigi életem gyökérhálózata mit szőtt kenyérkendővé...”

(Czinke Ferenc, 1986)

Czinke Ferenc Munkácsy-díjas, Érdemes Művész, Kiváló Művész

1926. október 20-án született a bodrogközi Meszeske tanyán, Nagyrozvágyon, Édesapja Czinke András, édesanyja Pálóczi Erzsébet volt.

2000. novemberében hunyt el Salgótarjában.

Tanulmányok: Sárospatak - Református Tanítóképző Intézet – tanítói oklevél: 1947.

Magyar Képzőművészeti Főiskola 1947-től, megszakításokkal a Dési

Huber Kollégium alapító tagja

Derkovits ösztöndíj: 1961-1964.

Római Magyar Akadémia ösztöndíj: 1964.

Római tanulmányutak: 1968., 1972., 1978.

Egyéb tanulmányutak: Ausztria, Törökország, Csehszlovákia, Lengyelország, Szovjetunió, Bulgária

1956-ban diplomázott a Főiskola keretében működő Rajztanár Szakon.

Mesterei: Szőnyi István, Gábor Pál, Jakuba János és Marczell György voltak.

1953 óta vett részt rendszeresen a jelentős hazai országos és csoportos kiállításokon.

Pályakezdeése óta foglalkozott tanítással: volt általános iskolai igazgató, nevelőotthon vezető, és mintegy 30 éven át középiskolai tanár. Vendégtanárként tanított Svédországban és Finnországban. 1990-ben a Sárospataki Főiskola címzetes főiskolai tanárává választották. Hivatásos festőművész-grafikus volt. Tagja volt a Magyar Képző- és

Iparművészek Szövetségének, a Magyar Alkotóművészek Országos Szövetségének és az UNESCO Nemzetközi Képzőművészeti Szövetségének. Több írányú művészeti munkája mellett több irodalmi és publicisztikai mű alkotója és illusztrálója is volt. Murális művei láthatók Badacsonyban, Tihanyban, Salgótarjában, Páciban, Nógrádgyárdonyban és a finnországi Kuopioiban. Azt tartotta, hogy a modern művészeknek is értenie kell a vizuális kultúra valamennyi területéhez.

1964-től a Madách Imre Gimnázium tanáraként dolgozott, majd a Bolyai János Gimnázium egyik alapító pedagógusa lett, és 1967-ben ő alapította meg Magyarország első iskolagalériáját, a Derkovits Gyula Iskolagalériát. Pedagógiai és művészi hitvallása szerencsésen ötvöződött egyéniségében. Pedagógiai sikereire legáltalában büszke volt, mint a művészetével szerzett elismerésekre. Rajz óráin a diákok élményszerűen megszerezhető tudáshoz jutottak, és számos tanítványa ért el művészi sikereket is a mester útmutatásai nyomán választott pályán.

Czinke Ferenc grafikusművészetében egyfajta bartóki programot tűzött maga elé. A mának szóló műveit úgy alkotta meg, hogy abban életre kelt a múlt hagyományait, a népművészet motívumkincsét, a szimbólumok összetett, mély értelmű jelentésvilágát. Tragikus hangvételű képeiben is dekoratív, nagy formátumú kompozíciókat hozott létre, amelyek hangulata leginkább a népballadákhöz hasonlítható.

Témái kötődnek a néplethez, az ősi rítusokhoz, a gyermekkor emlékeihez, a magyar történelem és az egyetemes kultúra örök értékeihez.

Legjelentősebb művei között említhetjük „A csúnya juhásznő balladája” (1967.), a „Bartók B.: Szlovák tánc” (1969.), a „Radnóti eclogák”, az „Ősi szerszámok”, a „Koskirály” (1971.), a „Medve-tánc” (1983.), a „Tihanyi Belső-tó” (1985.), a „Rekviem a vizekért”, a „Bukott angyal”, a „Kain és Ábel”, a „Józsefet eladják testvérei”, és a „Kómadár” (1999.) című

Czinke Ferenc számos művészi, szakmai elismerést szerzett: többek között Munkácsy-díjat, SZOT művészeti díjat, Erdemes művész és Kiváló művész kitüntetést is kapott. Állandó kiállítás látható Páciban. Salgótarján és Pácin díszpolgára. Személyisége, művészete számunkra is kimagasló példát nyújt, mert értékrendszere a jövő számára is pozitív üzeneteket közvetít.

A rajztermünk és Czinke Ferenc tanár úr tevékenysége elválaszthatatlan. Mától ez a terem Czinke Ferenc nevet viseli.

Czinke Ferenc : Bukott angyal

Dr. Fabulya Lászlóné Szekeres Terézia (1929–2002)

magyar-történelem-népművelés szakos aranydiplomás középiskolai tanár

**Dr. Fabulya Lászlóné
Szekeres Terézia**

Dr. Fabulya Lászlóné az aszódai Petőfi Sándor Evangélikus Gimnáziumban érettségizett 1948-ban, majd ezt követően a budapesti Eötvös Loránd Tudományegyetemen diplomázott 1952-ben.

Egyetemistaként két évig dolgozott a József Attila öszszes műveinek kritikai kiadását előkészítő tudományos kutatócsoportban.

1952-1966 között az ózdi Közgazdasági Technikumban, továbbá ugyanott a Jó-

zsef Attila Gimnáziumban, majd ezt követően Tokajban a Tokaji Ferenc Gimnáziumban tanított.

1966-tól 1977-ig iskolánk tanára, közben az 1968-1969-es tanévben igazgatója volt. Tevékenységéhez kötődik gimnáziumunk névadása és a Bolyai-kör munkájának megindulása.

1977-ben megvált tőlünk, Budapestre költözött, és az Eötvös Loránd Tudományegyetem Apáczai Csere János Gyakorlógimnáziumának vezetőtanáraként tanított nyugdíjazásáig, 1987-ig. Ezek után még tíz évig dolgozott egyetemi felvételi bizottsági tagként és gimnáziumi felnőttoktatási tanárként.

Valamennyi iskolában kitűnt széleskörű műveltségével, megalapozott szakmai tudásával, igényességével, pontosságával, jó szervezőképességével, segítőkészségével, humánus, példamutató pedagógusi magatartásával. Kollégái, munkatársai és tanítványai mindezért tisztelték és szerették. Munkájáért többször részesült elismerésben és kitüntetésben.

Azoknak az iskolánkat alapító tanárainknak egyike, akiknek eredményes tevékenysége beépült hagyományainkba, kialakult szokásrendszerünkbe, gimnáziumunk szellemiségbe.

Dr. Fabulya Lászlónét, Terikét a kollégái a legtöbbször a 2-es számú teremben látták. A mai naptól ez a terem róla lesz elnevezve.

Csik Pálné (1931–2005)

Csik Pálné

Rózsa néni a szó legtisztább értelmében gerinces ember volt, elveihez és önmagához következetesen hűséges, becsületes mindenk felett. Egyeses, tiszta, jó ember, családját és kollégáit szerető, előzékeny, gondos, precíz. Minden időben mindenkinek tudott segíteni, mindenkinek tudott tanácsot adni. Hit, szakmai tisztesség, akarat, felkészültség és lelkesedés vezérelte.

Az Eötvös Loránd Tudományegyetem Bölcsészettudományi Karán szerzett magyartanári diplomát. Pályáját a Madách Imre Gimnáziumban kezdte. 1966-tól nyugdíjazásáig a Bolyai János Gimnázium tanára s egyben az iskolai könyvtár vezetője volt. Könyvtárteremtő tevékenységének köszönhető, hogy szinte a „semmitből” hozta létre, nagy küzdelmek árán Nógrád megye mintáértéktű, középiskolai báziskönyvtárát. Hitte és hirdette, hogy jól felszerelt, célszerűen válogatott, korszerű tartalmú, jól feltárt iskolai könyvtár egyaránt megkönnyíti a tanár és tanítvány munkáját. Napi feladatának tekintette tanítványai gondolkodóképességének fejlesztését, önálló ismeretszerésre, permanens tanulásra - önművelésre késztetést; az önálló ítékezés, véleményalkotás, a lényegkiemelés, a jegyzetelés tanítását.

Mélyélesen hitt az értékes szépirodalom nevelő, mozgósító erejében, érzelemgazdagító hatásában, a művészi szép, a katarzis átélésének fontosságában.

Míndezért külön gondot fordított a szakirodalom értő olvastatására, okos felhasználására a tanulás során. Az általános műveltség megalapozása mellett valamennyi tanukójának maximális lehetőséget biztosított képességei kibontakoztatására, jellemének formálására. Elérte, hogy diákjai az iskola befejezése után is igényelték önmaguk szellemi fejlesztését, ami tehetségük további kibontakozását segítette elő és sikeres emberek lettek az életben. Míndezt úgy, hogy az előadótermekben „kis könyvtárakat” alakított ki.

Jelentős szerepet vállalt a könyvtáros képzésben. Az is-

kolában könyvtári tagozatot, majd szakmai végzettséget nyújtó könyvtáros fakultációt működtetett országosan is az elsők között, a Balassi Bálint Könyvtár segítő közreműködésével. Diákjai a könyvtári munka fázisait nemcsak pontosan elsajátították, de őszintén meg is szerették. Az évtizedek során megyénk számos könyvtári szakemberét indította el a pályán.

1972-től volt tagja a Magyar Könyvtárosok Egyesületének, a megyei szervezetben a titkári teendőket látta el. Az MKE Ifjúsági Könyvtáros Szekciójának megalakulásától, 1973-tól aktív munkatársa volt.

1974-től három évig a Városi Tanács Művelődési Osztályának megbízásából Salgótarján általános iskoláiban könyvtár-instruktori munkát végzett. Ez idő alatt tíz iskolából kilencnek önálló könyvtárhelyisége lett. Sokat tett e könyvtárak szakmai megalapozásáért, raktári rendjének kialakításáért. Mint a városi középiskolák könyvtáros munkaközösségének vezetője dolgozott a Salgótarjánban folyó könyvtár-pedagógiai munka tartalmasabbá tételéért.

1976-ban iskolánkban végzett kiemelkedő munkájáért Bolyai Emlékplakett és Díszokirat kitüntetésben részesült.

1987-ben a Nógrád Megyei Pedagógiai Intézet felkérésére a megyei pedagógiai információs rendszer kialakítását célzó országos kísérleti modell (MEPIR) kidolgozásának is segítője volt.

Pályáján maximális pontossággal és partnerséggel tanította az értékes információhoz jutás gazdag skáláját, tanította, hogyan kell élni, küzdeni, a problémákon úrrá lenni, a kudarcokat elviselni. Fontossá tudta tenni a tudományos, a szépirodalmi és a zenei elmények ötvözésének naponkénti élvezetét. Otthonossá varázslott könyvtárában felejtethetlenné váltak az ott töltött percek.

1998. júniusában az évtizedeken át tartó színvonalas és töretlen könyvtár-pedagógiai tevékenységének elismeréseként kapta a Balassi Bálint díjat.

Megalósította a könyvtárstanárnak Remenyik Sándor Akarom című verséből vett vallomását:

„A végtelen falban legyek egy téglá,
Lépcső, min felhalad valaki más...”

Könyvtárunk a mai naptól Csik Pálné nevét viseli.

Tisztelt Hölgyeim és Uraim, Kedves Bolyaisták!

Egy kép a múltból. 1973. május 7. Legyen most egy kicsit 1973! Ez volt az az év, amikor tanácsi választások voltak áprilisban hazánkban, amikor bevezették a postai irányítószám használatát, amikor elindult a magyar televízió második műsora, amikor országunk felvette a diplomáciai kapcsolatot az NSZK-val, és amikor Gáspár Győzike még meg szem született.

1973-ban 16 éves voltam. Lezajlott a szokásos május 1-jei felvonulás és az utána következő családi ebéd a Karacs Szálló éttermében. Apám derekasan megvendégelt minket. Emlékszem, ötünkre 200 Ft-ot fizetett a borralavóval együtt.

Ebben az évben a gimnázium 2. b osztályának a tanulója voltam és ilyentájt nagyon készültem a bolyai napokra, hiszen a beadott pályázatomban előadást kellett tartanom a május 7-ei társadalomtudományos ülészakon. Az előadás címe az volt, hogy „Szemelvények a nógrádi munkásmozgalom történetéből.”

Nehezen ment a felkészülés, mert kétnaponta Riga kismotorommal pingpongozni jártam a Bányagépgyárhoz, és esténként sem szívesen hagytam ki a „Hosszú, forró nyár” című tévésorozat aktuális epizódját. Az is lehet, hogy emiatt csúszott be a bizibe két harmas. Az egyik oroszból, a másik meg kémiából.

Aztán a bolyai napon kihirdették az eredményt. Az 1973-as évben a történelem házi versenyre 13 pályázat érkezett. Kettőnket díjaztak, a 3.b-s Csík Ágít (Igen, ő az, a könyvtáros Rózsa néninek a lánya) – dolgozatának címe: Fagyjev Az Ifjú Gárda és A Nagy Honvédő Háború összetevése. A másik díj nekem jutott „Kakuk József élete és munkássága” című dolgozatomért. (Megjegyzem, akkor még nem volt Toyota.)

Mi volt még 73-ban? Itt épült mellettünk a Furák Teréz Lánykollégium, amit lehetett bámulni az osztályteremből. És még ma is érzem azt a sajátos illat-egyveleget, mely az alagsorban terjengett a többszáz váltócipőtől.

Egy kép a múltból, egy pillanat, aztán gyorsan elszaladt 33 esztendő. Az egykori oktatóink közül már csak Rozgonyi István tanár úr tanít. Az osztálytalálkozón már egyre többet vitázunk azon, hogy az nem úgy volt akkor... Szörnyű, de négy-hat évente teljesen kicserélődik az iskola diáksága... Ez az élet rendje... A diákok zsvajva viszont örökké visszhangzik a falak között,... a falak pedig erősek,... állnak,... és köztük a szellem mindig itt marad.

Isten éltesen sokáig, kedves Bolyai gimnázium!

Dr. Szabó Sándor

Tisztelt Igazgató Asszony, Tisztelt Igazgató Urak, Tisztelt Hölgyeim és Uraim!

Salgótarján Megyei Jogú Város Önkormányzata nevében tisztelettel és szeretettel köszöntök mindenkit, akik itt, a Bolyai hónap nyitó rendezvényén, egyben a Bolyai János Gimnázium 40. születésnapján együtt vagyunk.

Bolyai János azt mondta saját munkájáról, hogy „a semmiből egy új, egy más világot teremtettem”. Azt gondolom, semmi túlzás nincs abban, ha mi itt Salgótarjánban elmondjuk a Bolyai János Gimnáziumról, hogy csak rá jellemző olyan belső szellemiséget teremtett, ápolott és tartott fenn évről évre, négy évtizeden át, hozzájárulva Salgótarján városa oktatási, kulturális és szellemi élete fejlődéséhez. Ami ezzel együtt nagyra értékelhető, hogy mindezt úgy tette, hogy nem elkülönült, nem elzárkózott egy elefántcsonttoronyba, hanem együtt élt, együtt lüktetett, együtt működött azzal a településsel, amellyel szerepet vállalt, részt vállalt a problémák megoldásából, és része volt a közös eredményekben és sikerekben. Számomra természetesen az elmúlt 12 év a legfontosabb, a legismertebb, amióta polgármestere vagyok ennek a városnak. Én azt gondolom, a legfontosabb polgármesteri tevékenység a Gimnáziummal kapcsolatosan, hogy hagyni kell dolgozni, de voltak olyan időszakok, pillanatok, mikor védeni kellett, és voltak olyan időszakok, mikor támogatni kellett. De én is elmondhatom, hogy ebben az időben, akár az iskolaszervezeti próbálkozásokkal, de leginkább a kéttannyelvű képzés indításával vagy az idegenforgalmi képzéssel komoly részt vállalt, részt vállalt Salgótarján kiütkeresésében, Salgótarján és térsége fejlődésében.

Nem csak Salgótarjánban mondhatjuk el mindezt, hiszen nemzetközi kapcsolatrendszerét tekintve azt láthatjuk, hogy az egyenértékű Salgótarján városával, az európai kultúrkörben is, kulturális térben is jelentős kapcsolatokkal rendelkezik, és engedjék meg, hogy itt is kiemeljem a Kárpát-medence 9. Bolyai nevével viselő középiskola közötti együttműködést, amely számunkra, magyarok számára azt gondolom, különös jelentőségű. Ha nagyon röviden kellene megfogalmazni azt, hogy mit jelent Salgótarjánnak a Bolyai Já-

nos Gimnázium, akkor azt mondom, hogy amit Bolyai János munkássága, tudományos eredményei jelentettek a magyar tudományban, a magyar kultúrában, és voltak hatással az egyetemes kultúrára, azt jelenti nekünk Salgótarjánban a Bolyai János Gimnázium.

És a következő gondolat természetesen Bolyai Jánosé. Láthattuk, hallhattuk a diákoktól is, hogy bármilyen korszakos eredményt is ért el, saját korában ezt nem ismerték fel, saját korában ezt nem becsülték meg, és bizony nélkülözve és meghasonlott körülmények között kellett meghalnia. De az utódok számára rendkívüli fontosságú az, hogy egy pillanatra sem adta fel, végigment az általa választott küzdelmes úton, mert bízott önmagában, bízott a tudásában, tudományos eredményeiben és bízott abban, hogy az utókor, a következő generáció, fel fogja ismerni jelentőségét, és értékelni fogja. Én azt hiszem, hogy az elmúlt 40 évben a Bolyai János Gimnázium a Bolyai-szellemiség átörökítésében, ápolásában igen kiemelkedő, nemzetközi mércével mérve is komoly eredményt ért el. És persze a Bolyai János Gimnázium munkájában kiemelkedő oktató-nevelő tevékenységében pedig a Bolyai-hagyaték, a Bolyai-szellemiség kiapadhatatlan forrásként működött közre, állt rendelkezésre.

Ha a mai kornak megpróbáljuk lefordítani mindazt, amit Bolyai János jelent, egy másik reformkori nagy gondolkodót, Kölcsey Ferencet szeretném segítségül hívni, aki azt hiszem, hogy megfogalmazta azokat az intelmeket, megfogalmazta azokat a gondolatokat máig érvényes hatással, ami ez alkalommal méltán említhető:

„Fáradj e hazáért, ne termagadért,

Így nem lesz okod panaszkodni.

Ki magadért fárad, gyakran csalatkozik.

Ki lelki erejét hazájáért szenteli,

Annak tettei előbb-utóbb sikerrel koronáztatnak meg,

S a siker felől az emberiség elismert haladásra biztosít.

Ember történet urává magát nem teheti,

Fontold meg jól, mit kezdesz,

Válaszd meg az eszközöket okosságod szerint,

Munkáid fáradhatatlanul,

*S ha mindent, amit erőd és körülményed enged megtetted,
Nem válhatóod magad,*

Bár a kimenetel óhajításodnak meg nem felel is."

És mindezzel együtt most már Kölcseyt és Bolyai Jánost megidévez azt hiszem, azt is meg kell fogalmazni, hogy a ma értelmisége és a diákság, a jövő értelmisége felé mit jelent mindez a mai világban. Abban a világban, amelyben átértékelődött, leértékelődött a tudás, értékviszág, értékvesztést láthatunk szűkebb és tágabb környezetünkben egyaránt. Én úgy gondolom, hogy amit ma nekünk tennünk kell, az az, hogy a tudásnak, a tanulásnak vissza kell szerezni, vissza kell adni értékét, vissza kell adni rangját. Azt gondolom, hogy mindez embert próbáló feladat, de ha ebben eredményesek vagyunk, akkor elmondhatjuk ma-

gunkról, hogy mi is tettünk valamit azért, hogy továbbvigyük a Bolyai-szellemiséget, és mindezt pedig megtehetjük Salgótarjánért, városunkért, gimnáziumunkért, intézményünkért, hazánkért, a magyarságért és a jövőnkért.

Tisztelt Ünneplő Közönség!

Ezen gondolatokkal gratulálok a Gimnáziumnak az elmúlt évtizedekben végzett kiemelkedő tevékenységért, és kívánom azt, hogy a következő évtizedekben mindez a hagyomány, erő, kitartás és szellemiség álljon rendelkezésre, megfelelve minden követelménynek, kihívásnak. Köszönöm megtisztelő figyelmüket!

Pusztai Béla

Salgótarján középiskoláinak többbezes diákifjúsága és valamennyi pedagógusa nevében szívből köszöntöm a 40 éves Bolyai János Gimnázium és Szakközépiskola minden volt és jelenlegi tanárát és tanulóit.

Az évforduló, az ünneplés megeremti a boldog pillanatok lehetőségét. Miért? Mert a városban lévő 6 középiskola közül egyre kiemelten odafigyelünk, felé fordulunk. Boldoggá tesz bennünket, hogy vele együtt ünneplhetünk, hiszen már 40 éves lett, ismerjük eddigi életútját, s tudjuk, sok mindenen ment keresztül, míg idáig eljutott. Ebben a változó világban helyt állni, megmaradni úgy, hogy közben újra és újra meghódolunk, a kor kihívásainak mindenkor megfelelően, rendkívül nehéz, embert próbáló feladat. Az elődeinktől kapott, az általunk megeremtettt értékek megőrzése, megtartása, s hogy mindezt továbbadjuk a jövő nemzedékének, a kihívások kihívása. S mindezen feladatok végrehajtásában a Bolyai János Gimnázium ki-

válóan vizsgázott, példamutató, céltudatos munkát végzett. A város, a megye közoktatásában mindig élen járt.

Oda kellett figyelniünk rátok. E nemes és szép ünnep alkalmából kívánunk néktek tanulni és tudni akaró, életcéljukat tisztán látó és elérő diákokat, olyan pedagógusokat, akikben a legmagasabb szakmai tudás párosul a tiszta és igaz emberséggel, olyan iskolát, melyben a feltételek segítenek szép és tartalmas céljaitok elérésében.

Szívből jövő jókívánságainkat az általatok kiválasztott Tóth Árpád idézettel zárom:

*„Ezer meleg szív, ezer büszke agy,
Nemes tanárok, sok nemes tanítvány
Hírtét növeljék e tisztos falak..”*

Turányi Istvánné

**Tisztelt Ünneplő Közönség, Hölgyeim és Uraim, Tisztelt Igazgató Nő, Polgármester Úr,
és nem utolsó sorban Bolyais diákok!**

Újra átélhettük azt, amit tavaly a marosvásárhelyi találkozón, s amit a salgótarjáni igazgatónő fogalmazott meg annak idején: barátként jöttek, testvérként távoztak. Nyilvánvaló, hogy ezt az érzést megerősítette a salgótarjáni minőségi folytatás, a verseny minőségi szervezése. Különösen nagy öröm számomra, hogy egy nagyon tehetséges Bolyais fiatal csapatot láthatunk itt. Hallottam, hogy itt Salgótarjában az érettségi után is összetartanak a Bolyaisok. Osztozva minden igazmondó kollégám véleményével kijelenthetem: csodálatos dolog ez.

Egy Bolyai Farkas idézettel folytatnám:

„A jelen a múlt leánya, anyja a jövőnek.”

Nagyon érdekes gondolat és nagyon optimista gondolat és úgy érzem, hogy ez a találkozó pont ezt erősítette meg. A tegnap estére visszagondolva – reggel a vetélkedőt már kiértékeltek, erre nagy hangsúlyt most nem fektetnék – a tegnap esti színi előadásra vissza-

gondolva az jut eszembe, hogy az alapgondolata, az üzenete az egésznek az volt, hogy játsszunk tovább. Ez a lényege a jövőnek. És azt hiszem, megengedi a mosonmagyaróvári igazgatónő, hogy bejelentsem, jövőre Mosonmagyaróváron találkozik a Bolyai-szövetség.

Születésnapot is ünnepelünk ma, 40 éves évfordulót. Ilyenkor úgy illik, hogy a családon belül az apa ajándékot ad át az utódnak. Én a Bolyai Farkas Elméleti Liceumot képviselem, és legalább 7-8 Bolyai János van a teremben. Mivel modern korban élünk azt mondhatnám, hogy klónozás történt. Nagyon büszkék vagyunk erre. Tehát szeretnék átadni a testvériszolák igazgatóinak, képviselőinek, diákjainak egy-egy Bolyai Farkas szobrocskát, ha megengedik humorizálni: egy-egy „apafejet”, és díszmappát.

Bálint István

Tisztelt Közönség, ünneplő Diákok és Tanárok!

Peák Ildikó

A 40. év egy kicsit különös, zavarba ejtő évforduló nemcsak egy iskola, de bármely intézmény életében is. Több mint a huszonöt, kevesebb, mint az ötven, nem kelek, mégis években sok, eseményekben gazdag. Tanítási órák ezrei zajlottak le ez alatt az idő alatt, diákok sokasága került ki az iskolapadokból. Az eredményes októató-nevelő munka mellett azonban történt még itt valami nagyon

fontos, nagyon szép.

Az 1960-as évek – mikor a Bolyai János Gimnáziumot átadták a diákságnak – városunk kulturális életében egy rendkívül jelentős időszak volt. Számos új, modern épület jött létre ebben az időben, ekkor adták át – többek között – a Karancs Szállót, a József Attila Művelődési Központot, melyek ma is meghatározzák Salgótarján arculatát. Színvonalas kortárs alkotóktól származó szobrok, mozaikok kerültek a város köztereire, képzőművészeti kiállítások sora nyílt. Talán a pezsgésnek indult helyi kulturális fejlődés része is volt, talán részben Czinke Ferenc tanár úr kezdeményezése is volt, talán együtt mindkettő, hogy itt, a Bolyai János Gimnáziumban jött létre az ország első iskolagalériája Derkovic Galéria néven 1967-ben. E példát később oktatási intézmények sora követte, ma már óvodagalériák is léteznek, de a legnagyobb múltú közöttük a Bolyai galériája, mely kiállítások sokasága segítségével mutatta be, s szeretette meg a diákokkal a kortárs képzőművészetet, megismertetve az érdeklődőkkel a hazai grafika, festészet legjelentősebb alkotóit, érzékeltetve a stílusirányzatok sokféleségét. Időközben jeles alkotásokkal gyarapodott az iskola saját képzőművészeti gyűjteménye is, melyből már láthatunk az iskolában kiállítást.

Ez az értékkeremtő közeg fontos szerepet játszott a kezdetektől (s játszák ma is) abban, hogy a diákok sokasága választotta a képzőművészetet akár élethivatásul, akár a hétköznapi munka mellett tartalmas kikapcsoló-

dásul. Meghatározó, országos és nemzetközi rangú képzőművészeket indított el a Bolyai Gimnázium, mint a szobrász, grafikus Szabó Tamás, vagy az e kiállításon is bemutatkozó Fábíán Gyöngyvér, akinek alkotói pályája az 1970-es években érzékeny, rendkívül hiteles portrékkal indult. Ők még a Bolyai első generációjába tartoznak, hamarosan azonban új művésznemzedék követte őket, melyből itt a Salgótarjánban élő Losonczy Ildikó, vagy az Egerben tanító Ferenc Tamás szeretném kiemelni, mindketten több ízben sikerrel szerepeltek országos kiállításokon, a Salgótarjáni Tavaszí Tárlaton, illetve az Országos Rajzbiennálén.

Örvendetesen sok fiatal fogadta el a Bolyai Gimnázium meghívását. Műveik sokfélesége a fiatalság útkereséséről, kísérletező kedvéről tanúskodik. Szerepel közöttük olyan fiatal képzőművész, aki már megtalálta saját egyéni hangját, mint a textiltervező végzettségű, a textiltechnikai megoldásait, könnyedségét a grafika nyelvére lefordító Birkás Babet, vagy az érzelmeit leegyszerűsített, leeredukált formákkal, színekkel kifejező Földi Gergely. Mások még keresik egyéni hangjukat, mint a most rendkívül élénk színekkel, Matisse szín- és formavilágához közelítve megfestett, groteszk hangvételű képeket bemutató Kacsák Tamás.

Mellettük, e kiállítás részeként felfedezhetjük a legfiatalabb generációt is, melyet a Bolyai nevével viselő iskolák diákjainak beklüdtő rajjai, festményei képviselnek.

Nemcsak a fiatal generáció anyaga, de az egész kiállítás sokrétű, sokszínű, mégis valahogyan egységet alkot. A sokszínűség köszönhető a rendezvény iránt megnyilvánuló hatalmas érdeklődésnek (még szinte az utolsó pillanatban is érkeztek be alkotások). Nem lehet most célunk valamennyi kiállító nevét, valamennyi műcímet felsorolni, inkább arra szeretnénk most utalni, hogy ebben a sokféle, mégis egységes anyagban jól megférnek egymás mellett a leheletfinom, csipkeszerű alkotások és a groteszk, a szigorúan vett belsőépítészeti terv, a fotó alkalmazása, a klasszikus olajfestmény és a botokból, ágakból álló, installációszerű szobor.

Az egység pedig, amely összefogja, keretek közé zárja mindezt, az értékek keresése, a művészet szeretete és megszerettetésének szándéka, melyben bizonyosan nem kevés szerepet játszanak az itt eltöltött évek.

Művészeti Gála

Lékóné

Lantos Zsuzsanna

Névadónk szellemiségéből fakad, hogy intézményünk fennállása során a matematika és az idegen nyelvek tanítása mindig kiemelt szerepet kapott. De a szellem a lélek rezdüléseiből is táplálkozik, vagy néha a művészeti segítségével töltődik fel, kap új erőre. Így volt ez Bolyai János esetében is. Ha magunk elé idézzük a XIX. század nagy magyar matematikusának életképeit, akkor az egyik képen hegedülne, a másikon pedig verset ír-

na. Talán a művészet egyéniségalkotó, gazdagító erejét érezték át gimnáziumunk mindenkori tanárai, amikor a tudományos ismeretek átadásán túl támogatták, segítték diákjait, hogy egy-egy szavalóversenyen, iskolai ünnepen, megemlékezésen előadó-művészi képességeiket is kipróbálják.

Így merült fel annak az ötlete, hogy iskolánk fennállásának 40. évfordulójára művészeti gálát szervezzünk.

Rozgonyi István kollégámmal összegyűjtöttük azoknak a volt tanítványainknak a névsorát, akik gimnazista éveikben a művészetet valamely ágában ki-

tűntek, és a későbbi pályájukon is meghatározó maradt az előadó-művészet. Levélben, telefonon vagy személyesen kerestük meg őket, s arra kértük, jelezzék, milyen műsorszámmal kívánnak szerepelni rendezvényünkön.

Nagy örömmel fogadtuk visszajelzéseiket, és érdeklődéssel olvastuk, mi is történt velük ballagásuk, az érettségi vizsgáik óta. Elmondásuk alapján nagyon sokat jelent számukra ez a felkérés. (Néhányan sajnálták, hogy elfoglaltságaik miatt nem tudnak eljönni.)

A művészeti gálaműsor 2006. április 7-én este 6 óra körül kezdődött a Váczi Gyula Alapfokú Művészeti Iskola hangversenytermében. Műsorkezdés előtt a résztvevők próbáltak, izgatottan, meghatódva várták a találkozást a Bolyai volt és jelenlegi tanáraival és az ifjúsággal. Egyikük meg is jegyezte: „Ugye többen lesznek a tanárokt!”

S most egy-egy képben idézzük fel az est hangulatát!

Elsőként a rendezvényünknek otthont adó intézmény növendéke, Székely Flóra (e tanévtől már ő is bolyaista) köszöntötte gimnáziumunkat Schubert Szerenád című művével.

Egykori diákjainkat és valamennyi vendégünket a Bolyai János Gimnázium és Szakközépiskola Kamarakóruva két dallal ajándékozta meg. A mindössze három évvel ezelőtt alakult kórust Gál Petra tanárnő vezényelte.

Volt tanítványaink közreműködését Rozgonyi Katalin nyitotta meg, aki párhuzamosan végezte középiskolai tanulmányait a

budapesti Bartók Béla Zeneművészeti Szakközépiskola zongora tanzsokán és a Bolyaiban mint magántanuló. Jelenleg a Liszt Ferenc Zeneművészeti Egyetem hallgatója. Rozgonyi Katalin érett, varázslatos előadásában Mendelssohn fisz-moll fantáziáját hallhattuk.

Zene után költészet következett. Jakab Gabriella tolmácsolta József Attila A Dunánál című versét. A színjátszással és a pódiumművészettel ma is foglalkozó volt bolyais a könnyeivel küzdött, hiszen már nagyon várta a találkozást, s csak azt sajnálta, hogy erre nem a „suliban” került sor. Mi pedig lenyűgözve követjük előadását. Gabi a budapesti Eötvös Loránd Tudományegyetemen szerzett magyar nyelv és irodalom szakos bölcsész és tanári diplomát, most a második tanári szakot végzi. Örülünk, hogy 2002-ben Fekete rózsadíjas lett, s annak a mély elhatározásnak is, hogy tanítani szeretne.

A színpadra kedves kollégánk, Gál Petra lépett, imár zenészként. A gimnáziumi éveit matematika tagozaton kezdte, de a zene iránti vonzalma hamar megmutakozott. A debreceni Kossuth Lajos Tudományegyetem biológia-kémia szakára nyert felvételt az érettségi után, majd a Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskolára is beiratkozott, s így párhuzamosan tett eleget a két intézmény követelményeinek. Érdekes, hogy évfolyamukon két alliteráló érdeklődésű volt: a fogorvos fuvolista fiú és a biológus brácsás. Jelenleg Gál Petra tanárnő tagja a vároosi szimfonikus zenekarnak és vezeti gimnáziumunk kórusát. Élmény számára a zenélés, nekünk nézőknek pedig élmény volt tőle hallani Glinka d-moll szonátájának első tételét.

A brácsa után ismét a zongora szólalt meg Sóvári Katalin által, aki bár rövid ideig volt iskolánk tanulója, mégis örömmel fogadta el felkérésünket. A különleges muzikalitással és technikai képességgel megáldott fiatal zongorista jelenleg a budapesti Liszt Ferenc Zeneművészeti Egyetem hallgatója. Most Liszt Ferenc-étűdökkel (La leggieressa, Eroica) ajándékozta meg a hallgatóságát.

Drevenka Edit az ELTE angol-magyar szakán szerezte első diplomáját. Egyetemista éveiben és utána is táboroztatott középiskolásokat a határainkon túlról és Magyarországról a Balassi Bálint Megyei Könyvtár által szervezett olvasótáborban. Egy-két évig tanított, majd a Budapest Airportnál helyezkedett el. A művészetek, az irodalom szeretetét azonban megőrizte. Jelzi ezt az is, hogy munka mellett színháztörténetet tanul, valamint az, ahogyan elmondta nekünk Örkény István 170-100 című novelláját.

Gressainé Lóránt Lujza kolléganőnk következett, akinek életében a zene, a tánc és a képzőművészet mindig meghatározó volt. Tagja a Magyar Alkotóművészek Országos Egyesületének, iskolánkban tanít tánc- és drámapedagógiát, rajz és vizuális kultúrát, vezet színjátszó csoportot. A művészi alkotótevékenységet fontosnak tartja, s így vall feladatáról: „Hiszem, a legszebb alkotás, amit a tanár a tanítványival együtt hoz létre.” Mozart C-dúr andante fuvolaverenyének 2. tételét hallhatta tőle a közönség.

Közös produkció következett két olyan volt diáknunk előadásában, akik mindketten 1985-ben érettségiztek a Bolyaiban. Pataki Katalin az ELTE Bölcsészettudományi Karán magyar-angol szakos tanári diplomát

szerezett kitűnő minősítéssel. Közben amatőr színészként játszott pl. az Egyetemi színpadon, a Térszínházban. Angoltanári karrierjét egy magánnyelviskolában kezdte, de gyors pályamódosítással elszegődött tévésnek. 1992 óta a Magyar Televízió belső munkatársa. Tóth László Egerben szerezte tanári diplomáját magyar-népművelés szakon. 15 évi tanítás után intézményvezető szülőfalujában, Mátraszelén. Hét éve vezeti gyermekszínjátszó csoportját, a Csiribiri színpadot, s emellett alkot, verseket is ír.

Kettejük előadásában kisebb időutazáson vehettünk részt, hiszen Kornis Mihály Nostalgia-chat című művével néhány évtizedet visszamenünk az időben.

Nagy János dzsesszzongorista következett, akire Rozgonyi tanár úr így emlékezett: „egy kicsi szőke fiú, aki ha billentyűs hangszer közelébe került, nem bírta magával, leült, s elkezdett játszani. Nagy János született zongorista.” A Zeneakadémia dzsesszzongora majd dzsesszzeneszerzés, hangszerelés szakán végzett. A külföldi versenyeken sikereket ért el művész a Kanasztánc című darabbal lepte meg a hallgatóságot.

A gálaműsort az egykori kórustagokból alakult alkalmi kórus előadása zárta. A dalokkat Rozgonyi István tanár úr irányította, s a négy dal felhazsása közben a régi idők hangversenyek hangulata idéződött fel.

Változatos, gazdag műsorral köszöntötték az egykori tanítványok a jubiláló alma matert. Nézőnek, résztvevőnek kikapcsolódást, lelki feltöltődést nyújtott ez az este. Köszönet és hála minden előadónak.

Bolyai Est

Pusztai Szilvia

2006. május 4-én rendeztük meg a Bolyai Estet, amely évről évre lehetőséget nyújt arra, hogy diákjaink szabadjára engedjék szunnyadó tehetségüket. A színvonalas rendezvény művészeti vezetője, Czene Éva tánc- és drámapedagógus méltán érezheti sikeresnek munkáját az eseményen részt vevő közönség tetszésének visszhangját figyelembe véve.

A műsor lendületes kezdetét a Kabar zenekar (Danyi Ágnes, Kapás Márton, Nagy László [Stromfeldk Aurel Szakközépiskola], Cserháti Viktor [Madách Imre Gimnázium], Juhász Péter [Kodály Zoltán Általános Iskola]) biztosította – szigorúan a zene jegyében. Az együttes frország szenvedélyes ritmusával, némi könnyed countryval és dinamikus, túlfűtött moldvai zenével indította az estét.

Ezt követően kazári néptáncot láthattunk Danyi Ágnes és Kovács József, valamint Danyi Lilla és Radics Ádám párosaitól. Aláfestésként a Kabar zenekar ütötte tovább a vasat.

A harmadik előadás annyiban is különlegesnek számított, hogy az ötletes koreográfiát az egyik szereplő, Illés Ádám találta ki. Balog András, Fodor Richárd, Illés Ádám, Prokai Péter és Hegedűs Barbara fantáziadús kerettörténetbe foglalva csillogtatták meg néptánc tudásukat.

A következőkben az éneké volt a főszerep. Elsőként a Rokolya énekegyüttes két pacstírtája (Hegedűs Barbara és Kubinyi Júlia) töltötték be nem mindennapi hangterjedéssel aulánkat.

Majd csokorba kötött apátfalvi dalok hangzottak el, és mindemellett Radics Máté szólaltatta meg a tekerőlant egészzen lebilincselő hangját.

A tánc gyorsan visszazagadta magához a főszerepet, méghozzá örökös cigánytáncok keretében, Fehér Andrea és Húsvéti Csaba előadásában, a Salgó zenekar hangulatos kíséretével.

Őket követte ezúttal a küküllőmenti néptánc, ahol az ikerpár (Danyi Lilla és Danyi Ágnes) Kovács Józseffel és

Radics Ádámmal alkotott újabb párost, a Kabar zenekar dinamikus zenéjére.

A 8. műsorszámban a Salgó zenekar (Nyerges Enikő, Tóth Ádám, Bacskai Balázs [Kereskedelmi Szakközépiskola], Juhász Péter [Kodály Zoltán Általános Iskola], Gelencsér János [Kodály Zoltán Általános Iskola], Gordos Alíz [Táncsics Mihály Szakközépiskola]) ezúttal nagyobb főszerephez jutva is brillírozhatott. Most a zene mellett mintegy kísérétként a táncosok (Fehér Andrea, Pauluch Norbert, Juhász Gabriella, Húsvéti Csaba) lába dobogott.

A rendezvény második részében a kreativitásé, a széles és az egyéniség kifejezéséé volt a főszerep. Elsőként egy egészen különleges és lenyűgöző műsorszám szem- és fültanú lehetettünk. Oláh Krisztián saját verseit adta elő, önmagában is sajátos hatással, ám Nagy Tibor gitárkísérete szinte hipnotikus erőt kölcsönzött az előadásnak, melynek hét percéből nehéz volt felocsúdni.

A kifinomult érzéseket Simon Eszter hárfajátéka lágyította tovább, ami kellemesen oldotta fel az előző produkció által keletkezett feszültséget és elmélyülést.

A kis pihenő után újra a szavaké volt a főszerep. A mikrofon Sztankó Lili kezébe került, aki Wass Albert: Szeretném című versét szavalta el. A költemény önmagában is borzongató hatású, hát még ha hatásosan és szépen interpretálják a közönségnek – amely ebben az esetben maradéktalanul meg is történt.

A mélyenszántó és felkavaró gondolatok visszhangjait Földesi András és Lukács Máté fagott-duója simította el, Johann Hermann Schein: Gagliarda Bourée című művének előadásával.

A szellemi megpihenés legkellemesebb módját (zene) követően Galgóczi Erzsébet: A vessző című alkotását hallhattuk a nagyon fiatal, ám annál megkapóbb stílusban beszélő Kadlót Zsófia tolmácsolásában.

Ezt követően a legmodernebb vizekre vezetve Rácz Roland játszotta el irigylésre méltó hozzáértéssel korunk ismert előadója, Santana Samb Party-ját. A gitár hangjainak felcsendülése és dinamikus dallam szemmel láthatóan nagy hatást gyakorolt a közönségre.

Mi más is következhetett volna, mint a modern tánc. Dénes Fanni, Kovács Petronella, Fekete Viktória, Bonivárt Fanni [Kodály Zoltán Általános Iskola], Kelemen Dóra [Madách Imre Gimnázium], Petrény Evelin [Táncsics Mihály Szakközépiskola], Tözsér Gábor és Berki István [Stromfeld Aurél Szakközépiskola] lejtettek táncot változatos koreográfiát felvonultatva.

Az este egyik legérdekesebb műsorszámának a Moving Art: Egy furcsa történet című előadása ígérkezett. A mozdulatok, a mimika és a testbeszéd palettáját igénybe véve, hangulatilag tökéletesen eltalált zenei aláfestéssel, egyedi módon elevenítették meg a történetet. Az előadásban Gressai Ferdinánd, Tarnóczy Balázs, Ferhan Alida, Kadlót Boglárka, Czikora Emese, Petruscik Krisztina, Kaári Dávid, Balla László, Berencsik Szabolcs, valamint Angyal Milán [Fáy András Szakközépiskola] vettek

részt. Művészeti vezetőjük Gressainé Lóránt Lujza tánc-és drámapedagógus.

Az est hangulatát még utoljára Fehér Dávid és Beviz Bernadett paprikázta fel latin táncokat bemutatva, a tánc-hoz illő, megkapó ruhában.

A rendezvény esti mesével zárult. A közönség iskolánk egyik ifjú tehetségének, Puskás Marcellnek saját készítésű, Mistical című megragadó és egészen újszerű filmjét tekinthette meg.

Aki az esten a közönség soraiban vett részt, semmiképpen sem távozhatott csalódottan, sokkal inkább rendkívül színes és kivételes élményekkel gazdagodva.

Tudományos ülésszak (2006. május 5.)

Fábian Ádám, 11. b

Tisztelt Vendégeink, Tanáraink és Diáktársaim! Nagyon sok szeretettel üdvözlök mindenkit a Bolyai Hónap záró akkordjaként megrendezett Bolyai Tudományos Ülésszakon. Külön öröm számomra, hogy itt köszönthetem iskolánk volt növendékeit, akik előadásokkal készültek a mai rendhagyó ülésszakra.

Azt hiszem, hogy gimnáziumunk minden dolgozója és diákja nevében kijelentem, hogy eseménydús hónap áll mögöttünk. Az ünnepségekre, előadásokra való felkészülés áthatotta mindennapjainkat, de meg is hozta gyümölcsét, hiszen a sokszínű rendezvényorozat méltó tisztelgés volt a 40 éves iskola és névadónk életműve előtt. Bolyai János szelleme ott volt velünk, amikor fogadtuk a Kárpát-medence különböző pontjairól érkezett bolyais diákokat és tanárokat. A múlt évben Marosvásárhelyen testvérré lett iskolák újra találkoztak itt, Palóccország szívében. Az idei találkozó alkalmával még szorosabbra fűztük azt az összetartó erőt, amelyre a Bolyai név viselése kötelez minket. A nyitőünnepség előtti napon került sor az iskolák közötti matematikaverseny döntőjére, ahol tavalyi vendéglátónk, a Bolyai Farkas Elméleti Líceum csapata szerezte meg az első helyezést. Április 7-én az ünnepi megemlékezés keretein belül elhangzottak névadónk versei, melyek felidéztek a felfedezés örömét, a belső vívódást és a csalódást a kortársakban, akik nem értették, nem érthették meg azt, ami csak benne világolt „sugársor-fehéren”. A nyitóműsor része volt az iskola múltjára való emlékezés, felidéztek néhány olyan tanár munkásságát, akiknek a nevét ma már gimnáziumunk három tanterme és könyvtára viseli. Dr. Fabulya Lászlóné, Bácskay János, Csík Pálné és Czinke Ferenc tevékenysége valóban meghatározó volt iskolánk történetében. Aznap délután a kiállítás-megnyitón és a Művészeti Gálán résztvevők meggyő-

ződhetek róla, hogy a Bolyai János Gimnázium fennállása óta nemcsak a tudományok, de a művészetek csíráját is elültette az érdeklődő arra hivatott diákokban. A kiállítást ugyanis a képzőművészeti pályát választó volt bolyais diákok műveiből válogattuk össze, a Művészeti Gálán pedig olyan zenészek és előadóművészek léptek fel, akik valamikor e falak között bontogatták tehetségük szárnyait. A találkozót a Művészeti Gála után búcsúest zárta, majd másnap a résztvevők megismerkedtek a város környékén lévő végvárral. Ez a pár nap tökéletes alkalomként láthatott arra, hogy az országból és határon túlról érkezett diákok és tanárok megismerjék egymást és életre szóló barátságot kössenek.

Tegnap rendeztük meg szintén a jubileumi hónap keretein belül a Bolyai Estet. Ez az esemény évről évre alkalmat ad az iskola tanulóinak, hogy színpadra lépve mutassák be művészi tehetségüket. Tegnap is egy sokszínű előadásorozatot láthatott a közönség, különböző műfajú zenék, táncok szórakoztatták az érdeklődőket.

A mai ünnepi délelőttön, mindent felidézve, talán úgy érezzük, hogy valami lezárult, vége a Bolyai Hónapnak, vége az emlékezésnek. Nem szabad azonban, hogy így gondolkodjunk: ne lezárás legyen a mai nap, legyen kezdet, legyen egy olyan időszak kezdete, amikor Bolyai János kitartása és újító szándéka szolgál mintául a bolyais diákok számára. Bolyai tisztelte a leltűnt idők alkotásait, az abszolút geometriát, de mert feltenni új kérdéseket, és az ezekre kapott válaszokból rajzolódott ki az a csodálatos új világ, mellyel e zseni le rakta a modern matematika és fizika alapjait. Egyedül alkotta meg a hiperbolikus geometriát és nem is várt semmi más kortársaitól, csak elismerést. Az abszolút dogmáktól elvakult emberek azonban nem ismerték fel munkája jelentőségét, még talán saját apja sem látta meg fiában a géniust. De János nem törődött bele és nem adta fel nézeteit. Névadónk kitartása és újító szándéka kell, hogy áthassa mindennapjainkat.

Ezzel a gondolattal kívánok tartalmas, felelős, szellemgazdagító délelőttöt a mai rendhagyó ülésszakon.

Tisztelt Vendégeink, kedves Tanáraink és Diáktársaink

A Bolyai Napok ünnepélyes keretei kitűnő alkalmat nyújtanak arra, hogy iskolánk tanulói bemutatkozzanak az idei tanévben készített képzőművészeti alkotásaikkal. Kérem a kiállító társaimat, fáradjanak a színpadra!

Hagyományainkhoz híven most is azok a diákok állíthatják ki műveiket, akik a rajz- és vizuális kultúra tantárgyat nagyobb óraszámban tanulják, esetleg érettségizni, felvételizni is szeretnének belőle. A tárlatra a legjobb rajzokat, festményeket és iparművészeti tárgyakat válogattuk össze: csendélet- és portrétanulmányok, színes festmények, pasztellak és önálló grafikai lapok, vizuális kommunikációt szolgáló reklámok, plakátok, tűzzománcok, üvegfestmények, batikolt textiliek szerepelnek a műtárgyak között.

A kép rendkívül változatos és sokoldalú. Néhány szót érdemes kiemelni az itt szereplő gimnazisták munkáiról:

Angyal László precíz, pontos rajzkultúrája, aprólékos ecsetkezése figyelemre méltó. Festményein az alaposág, a műgond és a részletek iránti hűség példamutató.

Cene Annamária a ceruza- és krétarajzok iránt érez különös vonzódást. Munkáin kompozíciós készség, átfogó, egységes szemléletmód tükröződik.

Fekete Dóra érdeklődése sokoldalú. Foglalkozik grafikával, festéssel, kerámiával és művészettörténettel is. Ez utóbbi tárgyból OKTV középöntöbe is bejutott. Képeit sok egyéni ötlettel folytonos megújulással színesíti.

Godó Kitti saját belső képeit vetíti a közönség elé. Még tanulmányrajzain is egyéni átirásokat, önálló nyelvezetet fogalmaz meg. Különös kompozícióival már rajzversenyen is díjat nyert.

Kiss Edina érdeme az érzékeny, árnyalatokban gazdag, könnyed rajzolási mód. Ceruzakezelése, eszközhatalma kiváló, kompozíciói izgalmasak, fantáziadúsak.

Misztarka Eszter dekoratív művei hosszú gondolkodás, alkotói vívódás eredményei. Ötleit képzeletben érleli, és a végső képet gyorsan frissen komponálja meg. Eredeti stílusban önálló módszerekkel dolgozik.

Oláh Judit rendkívül tudatosan szerkeszt, ragaszkodik a látványhoz, valóságűrségre törekszik. A legérdekesebb és ledekoratívabb a pasztell az egyedi grafika területéről a linóumművészetek és a monotípiák.

Ponyi Eszter is önálló utakon jár. Számára nem a valóság egyértelmű leképzése a fő cél, hanem a lélek kisugárzása, az önkifejezés fontos.

Rádi Gábor az alkalmazott grafika terén a legsikeresebb. Újszerű, modern elgondolásait a számítógép által kínált lehetőségeket maximálisan kihasználva valósítja meg. Újsághirdetéseivel, weblapszerkesztéseivel, reklámgrafikáival korszerű, fiataloknak szóló ízlés-világot fogalmaz meg.

Velki Ramóna művein az útkeresés, az önkifejezés szándéka tapasztalható. Nagyon sokféle, és sokoldalú lapjain a fotomontázst éppen úgy megtaláljuk, mint a lényegre törő, találó krétarajzokat, jellembrázoló portrékat.

Zagyi Enikőnek azok a szénrajzai a legbátrabbak, amelyeken nem köti a rajzolást szigorú szabályrendszer, rögzített kánon. Koponyás csendéletei kifejezetten expresszív és szuggesztívek.

Reméljük, ifjú alkotóink és a rajzhoz kedvet érző iskolatársaik az eddigi példákön okulva új lendülettel folytatják művészi ambícióikat. Bízunk benne, hogy a megmérettetésen keresztül erőt, ötletet, energiát méríthetünk saját épületeinkre, feltöltődésünkre.

A kiállítóknak gratulálok és további sikereket kívánok a magam és tanáraink nevében is.

Fábián Ádám, 11. b

Bolyai Tudományos Ülésszak a 40. jubileumi évben

**Szászné
Molnár Zsuzsanna**

A Bolyai Hónap megkoronázásaként, záró rendezvényeként 2006. május 5.-én került sor a rendkívüli Tudományos Ülésszakra, ahol iskolánk volt tanítványai - azóta többen kutatók, egyetemi professzorok, kandidátusok, akik a

tudományos élet valamely területén kimagasló eredményeket értek el - tartottak leg-érdekesebb munkáikról a legújabb információs technikai eszközök felhasználásával való érdekes és izgalmas előadásokat.

Meghívásukkal nemcsak méltó zárászt szerettünk volna adni jubileumi rendezvénysorozatunknak, hanem elsősorban diákjaink elé olyan tudós és kutató személyiségek példáját állítani, akik a Bolyai János Gimnázium Bolyai Körén tartott első előadásukkal tették meg az első lépéseket máig felfelé ívelő, sikeres tudományos értelmiségi életútjukon. Ezért örültünk külön annak is, hogy a különböző tudományos szakterületek érdekes újdonságai, mai problémái és kutatási eredményei mellett többen szóltak személyes, meleg hangon alma materükről, az őket tudományos pályájukon elindító, sorsukat meghatározó, kitűnő tanárszemélyiségekről, akik idejekorán felismerték a bennük rejlő tehetséget és segítettek kibontakoztatni azt.

Még azok a meghívottak is, akik akadályoztatásuk miatt nem tudtak eljönni, sajnálták ezt és kedves köszönő levéllel reagál-

tak a meghívásra, amit megfizettetésnek tekintettek.

Fábián Ádám és Benkő Lilla, az ülésszak levezetői a vendégek, tanárok és diáktársak üdvözlése után örömmel, megkülönböztetett tisztelettel és szeretettel köszöntötték a Bolyai Kör első diáktitkárát, Bukovinszki Róbertet. Elismerően szóltak Kapás József tanár úrról valamint Dr. Dobány Irén tanárnőről mint a Bolyai Kör volt tanárnőkeiről és megemlékeztek néhai Bácskai János tanár úrról, aki a Bolyai Tudományos Diákkörigondolója, elindítója volt, s akinek emlékére a kilences terem Bácskai-teremnek neveztük el a jubileumi hónap nyitóműsorán.

Fábián Ádám nyitóbeszédének értékes gondolatai végén bejelentett, hogy ebből az eseményből hagyományt kívánunk teremteni, illetve, hogy minden előadónknak - bemutatójuk megtartása után - az ez alkalomból alapított „Alma Mater Emlékéremmel” és pár szál virággal szeretnénk megköszönni, hogy elfogadták meghívásunkat s ezzel is volt diákjainknak a régi iskolájukhoz való kötődését kívánjuk erősíteni.

Ezután került sor az előadásokra, melyek sorát Dr. Kukely György, az MTA Regionális Kutatások Központjának munkatársa, az ELTE és a Széchenyi Egyetem tanára tartotta a „Fenntartható fejlődés és fenntartható energiagazdálkodás” roppant fontos és aktuális témájáról, érdekesen, szemléletesen, közérthető nyelven és nagy meggyőző erővel.

Ezután Sramkó Gábor, a Debreceni Egyetem Növényteni Tanszékének fiatal biológus kutatója beszélt a „Fő leszármazási vonalak a poszméhbangók körében DNS-szekvenciák alapján” című kedvenc kutatási témájáról, képekkel, ábrákkal, külföldön végzett mérési eredményeit grafikonokon bemutatva, miáltal az eleinte érthetetlennek tűnő téma rögtön nagyon érdekes és élvezetes lett, így vezette át hallgatóságát a gének és a klónozás titokzatos labirintusán.

Dr. Murányiné dr. Zagyvai Márta: Mi is az a frazeológia? címmel tartott előadást. Ezt a kérdést a német kifejezések, szólások, beszédfordulatok képes jelentését fejtegetve, a magyar gondolkodásmóddal és gondolati képekkel is párhuzamokat felmutatva válaszolta meg.

A szünet előtti utolsó előadó Dr. Heinz Ottó volt, aki bevezetőjében elmondta, hogy ő, aki most testvérével, Frigyesselel Frankfurtban készíti Magyarországról a pénzügyi jelentéseket, minden mai bolyaisnak azt tudja csak mondani, hogy jó helyen, jó iskolában van. Innen nyitott a világ, minden elérhető annak, aki akar és tesz is érte. Visszaemlékezett arra az itteni meleg, védett, támogató légkörre, arra az ifjúsági közösségre, színes diákéletre, amiben ő és Frigyes felnevelkedtek, majd előadásában az európai monetáris unióról, annak fontosságáról, elérhetőségéről és feltételeiről beszélt.

A rövid szünet után Dr. Sándor Klára magyar nyelvészeti előadása következett. Édes anyanyelvünk féltőjeként többek között a mobiltelefonok és SMS-üzenetek magyar nyelvre és nyelvhelyességre kifejtett hatását vizsgálta.

Dr. Zentai László a földrajztudomány kandidátusa, térképész, az ELTE Térképtudományi és Geoinformatikai Tanszékének tan-

székezet vezető egyetemi docense, aki elkészítette számítógéppel Magyarország, Nógrád megye és Salgótarján térképét, arról beszélt, „Hol tart ma a térképészet”.

A finnországi oului egyetemről érkezett az évek óta kint élő és dolgozó

Dr. Kovács Jenő, aki „Rokon népünk országában” címmel színes, megragadó, képes beszámolóban beszélt a finn népről, tájról, az ember és természet harmonikus viszonyáról, s a finnek jó természetéről, őszinteségéről, komolyságáról, becsületességéről és megbízhatóságáról és a finn-magyar kapcsolatokról.

Végül egy váratlan diák-tudós páros érdekes kísérleteket mutatott be „nagyfrekvenciás oszcillátorral”. A siker óriási volt. Szabados József tanárúr egykori tanítványa kedves szavakkal emlékezett vissza az érdekes fizikaórákra, ahol ő diákként elvégezte ezt a kísérletet. Ez az egykori, hálás diák Dr. Szabados László, a fizika tudomány kandidátusa, az MTA Rézszecke és Magfizikai Kutatóintézetének tudományos főmunkatársa volt „asszisztense” – ahogyan ő magát szerényen nevezte – Urvölgyi Ádám 11. d. osztályos diákunknak, aki a kísérletet végezte.

Ez a személyes tudós-diák kapcsolat régóta él kettőjük között és az előadások után sok más érdeklődő diák is elkérte az előadók e-mail-címét, mobilszámát. Ezt az élő tudós-diák viszonyt tartjuk az Ülésszak legszívesebb és leghasznosabb hozadékának. Ezáltal lehetővé válik, hogy tanulóink – tudósá vált volt diákjaink révén – bekapcsolódhassanak a mai modern kutatások véraramába, beleszimatolhassanak a magasabb tudományok levegőjébe és megízlelhessék a tudományos felfedezések sikerének ízét.

Köszönjük volt diákjainknak, mai tudósainknak, hogy személyes életútjukkal Bolyai szelleméhez méltó példát mutattak mindnyájunknak. Reméljük, máskor is eljönnek hozzánk és új eredményeikről is beszámolnak.

